

UUDISED

BMW lõi käed Eesti idufirmaga

NOW! Innovations hakkab autotootjale BMW pakku-
ma m-parkimise makselahendust. ▶8

Sõõrumaa: Alfatar oli selline hea magus tükk

USS Security suuromaniku Urmas Sõõrumaa sõnul
said nad Alfastari ostuga juurde vene kliente. ▶8-9

Tallinki suuromanik ostis juurde portsu aktsiaid

Suuromaniku aktsiaost kiskus taas üles spekulatsioon-
ni Tallinki võimaliku börsilt lahkumise kohta. ▶16-17

PUHKEPÄEV

Maailmafilmi festival tähistab juubelit

10. sünnipäeva pidav dokumen-
taalfilmide festival pakub täna-
vu vaatamiseks üle 60 linatõe
maailma erinevaist paigust. ▶3

KOLUMN

EAS toetab rahvusva- helise kaubanduse va- hendajaid, mitte teenu- se tegelikke osutajaid.

Transiidikeskuse ASI juhatuse esimees Erik
Laidvee kritiseerib EASI tegevuse aluseks olevat
majandusministri määrust. ▶14

TOIDUTÖÖSTUS

Maagi kolm musketäri

Äsja Soome suuruselt nel-
janda lihatööstuse ostnud
Maag Grupi ühe omaniku
ROLAND LEPA sõnul sün-
nivad olulised otsused alati
koos Aivar Saarma ja Too-
mas Juhaniga. "Üksi sa
reeglina saajaprotsendili-
selt õigeid otsuseid vastu ei
võta," põhjendab ta.

▶12-13

Äripäev

Nädalavaetus

Reede, 15. märts 2013
nr 52 (4709) 2,50 eurot

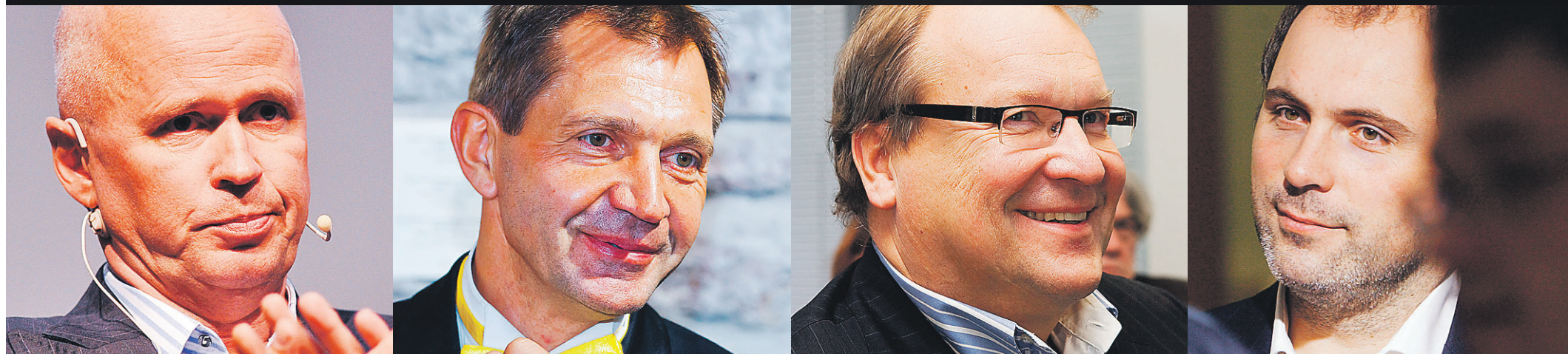
↓ EUR/USD
1,2941

↑ USD/EUR
0,7727

↑ EUR/SEK
8,3756

↓ NordPool
48,99

↑ Euribor
0,326%

▶ Iga 18. euro Tallinna eelarvest kukub väikese ettevõtjate grupi kaukasse. Koostöö
kestab veel üle 20 aasta ja pärsib pealinna võimalusi investeerida. ▶4-7

NÄDALA TEGIJA

Üllar Jaaksoo

Eesti idufirma sai partneriks BMW

↑ Mitu Eesti idufirmat on pälvinud välisinvestorite tähelepanu ja silma paistnud konkurssidel, kuid nii võimsat lepingupartnerit nagu maailma üks suuremaid autotootjaid BMW pole praegu kellelgi ette näidata peale NOW! Innovationsi. Üllar Jaaksoo juhitud mobiilimakselahe-

dusi arendav firma teatas eile, et sõlmis autotootjaga strateegilise koostöölepingu. See on viimasel ajal juba teine kord, kui Eesti on autotööstuse hiidudele silma jäänud. Aasta algul avas Mitsubishi Muugal raudeliini, mida mõõda varustab oma Kaaluuga tehast varuosadega.

RÕÕMUSTAB

↑ **Iseseisev ettevõtte ei vajagi tuge.** EASi poolt on mõistlik otsus asuda enam toetama väikseid ja alustavaid ettevõtteid ning juba ise "rasva koguvaid" ettevõtteid vähem poputada. Toetuste mõtet selgitab ju juba sõna "toetus" ise – selle eesmärk on pakkuda tuge ja abi, mitte n-ö niisama rahasüsti.

Võimalus vabaneda "Eesti Panga sündroomist". Uute juhtide all muutus keskpanga suhtlemine avalikkusega tunduvalt avatumaks ja see on kõvasti organisatsiooni mainet parandanud. Sama võimalus on nüüd ka tööandjate keskliidul uue juhi Jüri Käo juhtimisel. Ühendusele, mis esindab riigiga suhtlemisel ettevõtjaid, pole see mitte ainult võimalus, vaid ka kohustus.

Börsil käis kõva kauplemine. Tallinki aktsia ületas sel nädalal 1 euro piiri. Nii kõrgel pole hind olnud alates 2008. aastast. Jääb üle vaid põialt hoida, et jutud börsi lipulaeva väärt-paberiturult lahkumise kohta vaid juttudeks jäävadki. Pilt Tallinna börsil on küll viimastel päevadel olnud hea, aga seda eelkõige just tänu Tallinkile.

SKP jooksevhindade järgi vaadates oleme ületanud buumiaegse taseme. Inflatsiooniga korrigeeritult oli majandus siiski 2007. ja 2008. aastal suurem. Ja ongi hea: buumiaja näitajad olid kaugel kestlikust majanduse kasvatamisest. Praegune pilt on lähemal sellele, mida me tegelikult teha suudame. Seega – 17 miljardit eurot aastas ning 3,2% aastast kasv. Muide, veidi on kasvanud ka tööjõu tootlikkus hõivatute tunni kohta.

KURVASTAB

↓ **Piinlik fakt ettevõtluskultuuri kohta.** Krediidinfo värskest pankrottide uuringust selgus, et allavett tüüriva ettevõtte kapten kipub ikka oma taskud viimast allesjäänud vara täis toppima ja siis põgenema. Mullu jõudis laostunud ettevõtetest vaid 30% realselt vara jagamiseni, aastatel 2006–2009 oli pilt parem – 50%.

Arco Varal nokk kinni, saba lahti. Viimase kuu jooksul Bulgaaria laenu refinanteerimisega ja Ahtri kinnistu laenuga ajapikendust saanud Arco Vara tabas järgmine lahendus – vajav ülesanne: Vene investor ja Swedbank soovivad ennetähtaegselt Tivoli arendusele antud laenu tagastamist.

Linnaametnike väljavahetamine on farss? Mupo endine juht, kelle ametikohalt vabastamiseks toodi ettekäändeks rahulolematuse tema tööga, saab 7000 eurot lahkumishüvitist. Kas kogu lahtilaskmine on lavastus ehk geniaalne skeem, kuidas partei liikmemaksuks raha tekitada?

ESMASPÄEVAL

Kaubanduskeskus või eraldi kauplus – kumb valida?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Reformierakond maksab IRLile ninanipsude eest kätte

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) uue juhi valimine on tekitanud elavat arutelu riigiasutuste ja riigile kuuluvate ettevõtete tippjuhtide palgade teemal. Seda debatti on aidanud hoida päevakajalisena peaminister Andrus Ansip, kes on viimasel ajal mitmel korral kritiseerinud nii EASi juhi kui ka Estonian Airi eelmise juhi Tero Taskila kõrget töötasu.

Äripäeva hinnangul on palgamaatika tõstatamise põhjuseks valitsusliidusisesed võimuvõnged. Reformierakond kasutab koalitsioonipartner IRLi juhtide viimase aja prohmakaid selleks, et karpida IRLi tiibu ning näidata, et valitsusliidu juhtiv jõud on endiselt Reformierakond.

IRL kasutas Reformi nõrkust. Reformierakonnale oli eelmine aasta raske ning seda keerulist olukorda üritas IRL kasutada enda upitamiseks. Reformierakonnale anti sügisel mitu ettevaatlikku ninanipsu. IRLi juhid naeruvääristasid Kristen Michali jt "suuoravate" rahastamiskandaali ajal antud ütlusi, vahetasid EASi juhi kohal välja reformierakondlastele sobinud Ülari Alametsa ning kasutasid Neinar Seli olümpiakomitee presidendiks valimist selleks, et kritiseerida Seli tegevust Tallinna Sadama nõukogu juhina. Oravad käisid ringi, rusikad taskus, ning ootasid oma võimalust.

Kuigi poliitikud ise seda eitavad, siis tegelikult on iga kuu avaldatavad avaliku arvamuse küsitluse tulemused erakonna juhtidele kui tärpentin kassi saba alla. IRL üritas sügisel võimupartneri nõrkust enda kasuks pöörata. See oli ka üks põhjus, miks IRL korraldas aasta alguses reklaamikampaania, et meenutada oma valimislubadusi. Kuigi avalikes debattides soovivad Reformierakond ja IRL vastandada end pigem Keskerakonnale ja sotsidele,

”**Palgamaatika tõstatamise põhjuseks on valitsusliidusisesed võimuvõnged.**

siis sama oluline on mõlemale võimuparteile jälgida ka omavahelist reitingut. Reformierakonna jaoks on oluline, et avaliku arvamuse uuringutes ei kukuks nende populaarsus IRList madalamale. IRL omakorda üritab vahet oravatega vähendada.

Vaher osutus kergeks saagiks. Majandusminister Juhan Parts ja siseminister Ken-Martti Vaher sobisid hästi kontideks, mida Reformierakond sai avalikkusele järamiseks visata. Politseijuhi valimise korraldas Vaheri ülimalt robustselt ja Kama kandidatuuriga väljatulemine väljaspool konkurssi andis Reformierakonnale hea võimaluse IRLi ühe võtmeministri rinda mõned haavlid lasta.

Teine võtmeminister Juhan Parts sai oma koosa kätte EASi juhi kõrge palga eest ning taas oli võimalik meenutada Estonian Airi ning Taskilat.

Palku kritiseerides rünnatakse Partsi. EASi ja Estonian Airi kritiseerides on reformierakondlased kindlad, et nool tabab majandusminister Juhan Partsi. IRL on küll üritanud kriitikat tõrjuda. Näiteks Estonian Airi puhul meenutas IRLi liige Tõnis Palts sel nädalal ETV "Foorumi"-saates, et Taskila kõrge palga ja suurejooneliste plaanide ajal istus lennufirma nõukogus ka Ansipi majandusnõunik Aare Järvan. Ning vihjas, et Ansipi rahulolematust Taskila palgaga on pigem tagantjärele tarkus. Eesti Ekspress aga kirjutas, et tegelikult tõi Taskila Eestisse hoopis reformierakondlane Valdo Randpere.

Need detailid pole aga oravatele olulised, sest Estonian Air ja ka EAS seostuvad otseselt majandusminister Partsiaga. Ja see on põhjus, miks peaminister nende kahe organisatsiooni juhtide kõrgete palgade teema ikka ja jälle võimaluse tekkides kriitilises võtmes jutuks võtab.

TELLI HALUPUUD JUBA TÄNA!

Halupuud konteineris (toores, kuiv).
Transport hinna sees.
Lisaks pakume süütepulki, suitsutuslaustu ja multzi.

Info tel 5333 22 84, www.halupuu.ee

Ettevõtlus on stress.
Sinu pank võiks seda
vähendada.

Danske Bank pakub ettevõtetele uut, stressivaba võimalust hoiustamiseks.

Töenäoliselt oled ka Sina suuremate summade hoiustamisel kaval – osa rahast on üleöödeposiidil, osa tähtajalisel hoiusel, osa ... See tähendab lisakasu, kuid ka lisatööd. Danske Bank pakub Sulle uut standardit suurte summade hoiustamisel. See on Kapitalihoius, mis on sama kaval ja tootlik kui hoiuste kombineerimine, kuid oluliselt lihtsam.

Tule ja me näitame, kuidas saame hoiustamise stressivabaks muuta.

Võta meiega ühendust telefonil
6 752 000 või vaata
www.danskebank.ee/uus

Tutvu tingimustega www.danskebank.ee ja konsulteeri vajadusel meie nõustajaga.

Danske Bank

New Standards

ÄRI LINNA NAJAL

Tallinna rahakotti koormav koostöö

**Iga 18. euro pealinna kassast
ehk 5,6% eelarvest kukub
väikesele ringile ettevõtjatest,
kes on olnud edukad Tallinna
koolide renoveerimisel ning
munitsipaalmajade ehitamisel.
Koostöö nende ettevõtjatega
kestab veel üle paarikümne aasta.**

Ä MARTA JAAKSON
marta.jaakson@aripaev.ee

PPP (public private partnership) ehk averuseks nimetatav koostöö võimaldas küll teha koolid kiiresti korda, kuid nüüd on nendest lepingutest tulenevad kohustused muutunud linnakassale koormaks ning see pärsib Tallinna investeerimistegevust. Linn ei saa suurendada laenukoormust, et näiteks kiiremas tempos teha korda Tallinna auklikud tänavad. Tallinna teede ja tänavate renoveerimise kulub sel aastal 31,5 miljonit eurot, era- ja avaliku sektori koostööprojektide maksete maht on 2013. aastal kokku 33,9 miljonit eurot.

Kuigi linnapea Edgar Savisaar peab erafirmadega koostöös haridusasutuste renoveerimist ja munitsipaalmajade rajamist kasulikuks, tunnistab abilinnapea Mihhail Kõlvart siiski, et linnakassale on averusprojektid koormavad. Sel aastal linn ühegi uue projektiga ei alusta.

Alanud aastal renoveerib Tallinna linn Ehte Gümnaasiumi ja Kadrioru Saksa Gümnaasiumi ning avab uue Kihnu lasteaia. Ühe kooli renovee-

rimine läheb maksma umbes 3,5 miljonit eurot ning lasteaia rajamiseks kulutatakse 2,5 miljonit eurot. Töid finantseeritakse linna selle aasta eelarvest. Erafirmade ja Riigi Kinnisvara ASiga varasematel aastatel koolide renoveerimiseks sõlmitud lepingute täitmiseks kulutab linn aga selle aasta eelarvest kokku 13,15 miljonit eurot, aasta varem oli see summa 11,6 miljonit eurot.

Savisaare sõnul võimaldas erafirmadega koostöö korrastada ühel aastal suurema hulga koole. Kui varem sai Tallinna linn ühe aasta jooksul teha korda ühe või paremal juhul kaks kooli, siis koostöös erafirmadega suudeti aastast teha korda neliviis kooli. "Igal juhul me astusime suure sammu edasi," ütles Savisaar.

Kuigi sel aastal ühegi koostööprojektiga ei alustata, on Savisaare sõnul tulevikus plaanis Tallinnal averusprojektidega jätkata.

Tallinn on end viimse piirini kinni laenanud. Tallinna abilinnapea Mihhail Kõlvart sõnul õnnestus averusprojektide abil linnal küll mitu kooli renoveerida, kuid samas tuleb tunnistada, et selliseid projekte on linnal praegu liiga palju. "PPP-projektide tulevik ei ole päris selge," märkis ta.

Averusprojektide ehk PPP-projektidega jätkamist takistab uus kohalike omavalitsuste finants-

13,2 mln eurot maksab Tallinn tänavu remonditud koolide eest renti.

KINNISVARAFIRMA Vallikraavi Kinnisvara kuulub Tallinna soosikute hulka – on edukas linna korraldatud munitsipaalmajade hangetel, selle omanikud Raivo Rand ja Aivar Tuulberg on ka seotud kahe koole haldava ettevõttega. Pildil Aivar Tuulberg (paremal) koos linnapea Edgar Savisaarega Loopealse munitsipaalmajade avamispööl.

FOTO: VEIKO TÖKMAN

juhtimise seadus. Nimelt tuleks seaduse järgi arvestada averusprojektid omavalitsuse laenukoormuse hulka. Seaduse järgi ei tohi laenukoormus olla suurem kui 60% omavalitsuse eelarve puhastuludest. Tallinna laenukoormus moodustab praegu 55% ja seetõttu piiravad koolide renoveerimiseks sõlmitud averusprojektid Tallinna krediitvõimalusi.

"Tõepoolest, mõni neist projektidest on linnakassale koormav. Aga samas me peame täitma kohustust ja renoveerima neid koole ja kui riik ei toeta, siis tuleb valida teised võimalused," rääkis Kõlvart.

Esimestes koostöölepingutes oli rohkem puudusi. Abilinnapea jutust võib järeldada, et linn õppis n-ö töö käigus ehk esimestes koolide renoveerimiseks erafirmadega sõlmitud lepingutes oli puudusi, mida järgmistes lepingutes on osatud vältida. Kõlvart sõnul on iga uue projekti puhul arvestatud eelmiste projektide puudustega ning viimased PPP-projektid, mille abil renoveeriti kaks gümnaasiumi ja kaks lasteaeda, olid linnale juba väga heade tingimustega.

Need Kõlvarti hinnangul linnale headel tingimustel tehtud lepingud sõlmiti firmaga K&L Arendus, mille omanikeriingis on Tiit ja Toomas Kõuhkna, Aivar Tuulberg ja Raivo Rand ning Olaf Herman ja Jaanus Otsa. Tegelikult need samad ettevõtjad, kes teiste firmade kaudu on võitnud ka varasemad konkursid.

Praegu on Tallinna linnal kahte sorti lepingud, ühed, mille lõppedes peaks Tallinna linn kinnisvara tagasi ostma, ning teised, kus ei ole pandud pakka, mis 30 aasta möödudes haridusasutuste hoonetega tehakse.

Kõlvart sõnul on hoone tagasiostmise nõude puudumine positiivne, sest lepingu tähtaja lõppedes on linnal võimalik otsustada, kas konkreetset kooli on üldse vaja või on mõistlikum ehitada uus koolimaja. "Ma arvan, et see on pigem kasulik, sest annab linnale võimaluse valida," ütles Kõlvart.

Ettevõtja Toomas Kõuhkna on Tallinna linna kui partneriga igati rahul. Küsimusele, miks on sattunud just ühed ja samad ettevõtjad Tallinna partneriks, vastas Kõuhkna, et põhjus on kogemustes ja oskustes. "Konkursil oli palju osalejaid ja võitja valiti välja selle järgi, kes tegi linnale parima hinna. Parima hinna saab teha see, kes omab konkreetset valdkonnas kogemust ja oskab võimalikke riske ette näha," rääkis Kõuhkna.

Sarnaselt Kõuhknaga pole ühtegi halba sõna linna kui partneri kohta öelda ka OÜ BCA Center ning OÜ Kooliarendus juhatuse liikmel Tarmo Lehtmetstal. Linna ülesanne on ainult tasuda konkreetne summa, meie ülesanne on koolimajad korda teha, neid hallata ja need ka 30 aasta jooksul korras hoida, lausus Lehtmet, kes on ka OÜ Kooliarendus väikeosanik. Hanke võitmisel sai Lehtmetsta sõnul määravaks rendihind.

Tallinna koostööprojektid on tabuteema arendajate seas. Tallinna koolide renoveerimine on teema, mille kohta linna korraldatud konkursil mitte osalenud kinnisvaraarendusega tegelevad ettevõtjad oma nime all kommentaari anda ei soovi.

Üks ettevõtja märgib anonüümselt, et koolide korrastamine võib tunduda konkursi võitnud ettevõtjale hea investeering, kuid oluline on arvestada, et tegemist on 30 aastaks sõlmitava lepinguga. Selle aja jooksul tuleb kaks või kolm korda teha koolides kapitaalremont. Ükski ettevõtja ei suuda ette ennustada, millised on siis ehitushinnad.

Lisaks ehitushindadele pole ka teada, kes sel ajal Tallinna linnas võimul on ja kuidas tema suhtub praeguse meeri sõpruskonda kuuluvatesse ettevõtjatesse.

Tõepoolest, mõni neist projektidest on linnakassale koormav. Tallinna abilinnapea Mihhail Kõlvart sõnul pole neil siiski teist valikut, sest koole tuleb renoveerida.

FOTO: RAUL MEE

Linna ülesanne on ainult tasuda konkreetne summa, meie ülesanne on koolimajad korda teha, neid hallata ja need ka 30 aasta jooksul korras hoida.

OÜ BCA Center ja OÜ Kooliarendus juhi Tarmo Lehtmetsta sõnul pole lepingud ettevõtjatele siiski päris meelakkumine.

20

KOOLI ja 2 lasteaiahoone renoveerimiseks on Tallinna linn sõlminud lepingud avaliku- ja erasektori partnerlusprojekti raames.

30

AASTAKS enamasti antakse renoveeritav hoone hoonestusõiguse lepinguga ettevõttele. Erapartneril tuleb lepinguperioodi jooksul tagada koolihoonete vastavus esitatud nõuetele ja pakkuda linnale kokku lepitud mahus haldus-, hooldus-, remondi- jt teenuseid. Selle eest on tal õigus linnalt renti nõuda. Esimesed projektid lõppevad aastal 2036.

59,7

MLN eurot kokku moodustasid eelnimetatud kohustused 2012. aasta lõpu seisuga. Selle aasta lõpuks vähenevad kohustused ühe miljoni võrra.

1,56

MLN euro võrra suurenevad tänava koolide rendimaksed erasektorile, tõustes 11,58 miljonilt 13,15 miljonile eurole. Suurenemise põhjuseks on üks lisanduv partner ning olemasolevates rendilepingutes sätestatud tarbijahinna-indeksi ning Euribori muutumise kajastumine rendihinnas.

33,9

MLN eurot on tänava kokku Tallinna linna era- ja avaliku sektori koostööprojektide maksete maht. Lisaks koolide renoveerimisele kulub 9,9 mln eurot Raadiku ja Loopealse munitsipalelamutele ning 9,2 mln eurot ühisveevärgile ja kanalisatsioonile.

55%

ON aasta lõpuks Tallinna linna arvestuslik võlakooormus koos tänava võetavate võlakohustustega. Lubatav piirmäär on valla- ja linnaeelarve seaduse järgi 60% eelarvetuludest. Seni on linn kasutanud PPP projekte laenukoormuse vähendamiseks, uue seaduse järgi arvestatakse aga ka need omavalitsuse laenukoormuse hulka.

1,6

MLN eurot ehk mullusest 111 168 euro võrra vähem saab tänava linnalt 6 kooli renoveerinud Riigi Kinnisvara AS. Riigikontrolli koostatud auditis märgitakse, et koolide PPP-põhimõttel renoveerimine on ligi kaks korda kallim kui Riigi Kinnisvara ASi kasutamine.

ÄRI LINNA NAJAL

Tallinna

URMAS SÕÖRUMAA

viimases Äripäeva rikaste TOPis 45. kohal 43,5 mln euroga.

OLAF HERMAN

viimases Äripäeva rikaste TOPis 156. kohal 13,9 mln euroga.

Koolide renoveerijad

Vivatex Holding OÜ

Urmas Sõõrumaale kuuluva U.S. Invest ASi tütarettevõtte **RENOVEERINUD** 5 kooli Pelgulinna Gümnaasium Tallinna Laagna Gümnaasium Tallinna Kristiine Gümnaasium Tallinna 32. Keskkool Kalamaja Põhikool **SAAB TÄNAVU** linnalt rendimaksiks 4 271 705 eurot, mis on 67 400 eurot enam kui mullu. **LEPING LÕPEB** 2036. aastal.

OÜ BCA Center

OSANIKUD olid ehitusettevõtjatele Olaf Hermanile ja Jaanus Otsale kuulunud firmad. Mullu liikus Otsa ettevõttele kuulunud osalus Nordea pangakliendikontole. **RENOVEERINUD** 5 kooli: Tallinna Sikupilli Keskkool Haabersti Vene Gümnaasium Karjamaa Gümnaasium Tallinna Ühisgümnaasium Tallinna Nõmme Gümnaasium **SAAB TÄNAVU** linnalt rendimaksiks 3 507 151, mis on 54 005 eurot enam kui mullu. **LEPING LÕPEB** 2036. aastal.

OÜ Kooliarendus

OSANIKUD Aivar Tuulberg ja Raivo Rand, Vallo Paal, Olaf Herman ja Jaanus Otsa ning Toomas Kõuhkna, Tiit Kõuhkna ja Mark Mägi. **RENOVEERINUD** 4 kooli: Tallinna Humanitaargümnaasium Tallinna Järveotsa Gümnaasium Tallinna Õismäe Gümnaasium Liivalaia Gümnaasium **SAAB TÄNAVU** linnalt rendimaksiks 2 197 956 eurot, mis on 4 636 eurot enam kui mullu. **LEPING LÕPEB** 2039. aastal

kaanid

TOOMAS KÕUHKNA

viimases Äripäeva rikaste TOP 500 194. kohal
10,7 mln euroga. Isa Tiit oli 10 mln euroga 213.

AIVAR TUULBERG

viimases Äripäeva rikaste TOPis 91. kohal
25,1 mln euroga

RAIVO RAND

viimases Äripäeva rikaste TOPis 91. kohal
25,1 mln euroga

Sõõrumaa: see on vana teema

Ühe esimese Tallinna koolide renoveerimiskonkursi võitnud ettevõtja Urmas Sõõrumaa ütleb, et rohkem ei ole tal kahjuks õnnestunud Tallinna linna konkursse võita.

Küsimused ärritasid Sõõrumaad, sest leping sõlmiti aastaid tagasi ja see on tema jaoks vana teema.

Vivatex Holdingul on Tallinna linnaga PPP projekt koolide renoveerimiseks... Milline projekt, mis projekt, kas te räägite viie, kuue aasta tagusest projektist või te räägite mingist uuest asjast?

Räägin avaliku- ja erasektori projektist koolide renoveerimiseks, mis siia maani kestab, tahtsin- gi küsida, kui pikk teie projekt on, kas sarnaselt teistele 30 aastat ja mis tingimused... Millal te kooli lõpetasite, sellel aastal. Või eelmisel?

Mis see siia puutub? Sellest on kirjutatud juba viis aastat tagasi, et see on 30aastane projekt. Praegu on üks projekt Vivatexi omanduses ja teist kontrollib Jaanus Otsa või keegi. Ja sellest kirjutati viis aastat tagasi ja neli aastat tagasi ja kolm aastat tagasi. Kas te täna räägite, et on mingi projekt? See ei ole mingi projekt, see on leping, nagu tänavate koristamiseks või elektriliinide hooldamiseks, ja te avastate mingi projekti.

Nii kaua, kuni see projekt kestab, ja nii kaua, kuni on tegemist avaliku sektoriga seotud teenusega - ja ma saan aru, et teil on 30aastane leping -, siis sellest räägitakse veel 20 aastat. Iga põlvkond, kes koolist jälle tuleb, iga põlvkond jälle avastab ja räägib.

Miks see Teid nii ärritab? No sellepärast, et igal aastal ma pean nendele samadele tobedatele küsimustele vastama. Võtke leping lahti, see on avalik leping, võtke lahti ja lugege, mingit kommentaari pole vaja. Igal aastal kirjutada, teil tõesti midagi muud kirjutada ei ole?

On ikka, meil on väga huvitav leht. No ma tean, et teil on huvitav leht, aga võtke, seal lepingus ei muutu mitte midagi. Seal on tõesti koefitsient, mille tõttu ka see iga-aastane rendimakse natuke- ne võib muutuda.

Mis seal siis ikka, kõike head Teile. Mina soovin Teile ka kõike head, aga midagi seal kirjutada ei ole, mina tõesti ehitaks rohkem kooli, kui saaks. Me oleme osalenud praktiliselt igal konkursil, mida linn ja riik on korraldanud, kahjuks üks on õnnestunud võita ja 21 kaotada, midagi teha ei ole. Enamikel juhtudel oleme jäänud teiseks.

See ei ole mingi projekt, see on leping, nagu tänavate koristamiseks või elektriliinide hooldamiseks.

Tallinnalt viie kooli haldamise eest aastast üle nelja miljoni euro renti saav Urmas Sõõrumaa

Munitsipaalelamute haldajad

K&L Arendus OÜ

OSANIKUD Aivar Tuulberg ja Raivo Rand, Olaf Herman ja Jaanus Otsa, Toomas Kõuhkna, Tiit Kõuhkna ja Mark Mägi, Kajar Kruus, Kaupo Kolsar
RENOVEERINUD 2 kooli: Kuristiku Gümnaasium Läänemere Gümnaasium
LISAKS lepingu kahe lasteaia - Vikerkaare ja Kolde renoveerimiseks
SAAB TÄNAVU linnalt rendimakseks 1 552 864 eurot. Leping sõlmiti 2011. aastal, mulu renti ei makstud.

OÜ Raadiku Arendus

HALDAB Raadiku elamurajoonis aastatel 2009-2011 valminud 9 maja 1215 korteriga.
OMANIKUD Aivar Tuulbergi ja Raivo Ranna firma Vallikraavi Kinnisvara ning Olaf Hermani ja Jaanus Otsa osalusel ehitusfirma Astlanda Ehitus.
SAAB TÄNAVU linnalt üürimakseid kokku 7 362 000 eurot.

OÜ Loopealse Elamu

HALDAB 2008. aastal Loopealse elamurajoonis valminud 10 maja 680 korteriga.
OMANIKUD Aivar Tuulbergi ja Raivo Ranna firma Vallikraavi Kinnisvara ning Rein Kidusoo osalusel Irest Ehitus.
SAAB TÄNAVU linnalt üürimakseid 2 400 000 eurot.

Koolide kõrval on teine suur linna ja erasektori PPP projekt on munitsipaalelamute arendus. Linn rendib mõlemas elamurajoonis kortereid.

TEHING

USS Security ostis Alfastari.

Plaanis haarata kolmandik turust

KADRI PÖLENDIK
kadri.polendik@aripaev.ee

Eile teatas Urmas Sõõrumaale kuuluv turvafirma USS Security, et sõlmis Turvateenistus Alfastariga lepingu, millega omandab kõik firma aktsiad. "Mul on üsna tuttav tunne. Pole veel aastatki möödas, kui koguneme järjekordselt siia Rothermanni kvartalis, et teavitada Eesti majandushuvilis järgmisest tehingust," alustas Sõõrumaa eilset pressikonverentsi. Ta jätkas, et Alfastari ostuga on tema firma täitnud lubaduse jätkata kasvutrendi ja üritada keegi turult ära osta. Tehingu maksumust ei avaldatud, kuid Sõõrumaa märkis, et kasutas ostmisel lisaks omafinantseeringule ka välisinvestorite abi.

"Loomulikult peab ühe kuu jooksul meie leppe kinnitama ka konkurentsiamet. Arvestades meie mahtusid ja kogemusi, on see üks formaalsus, aga see kõik tuleb läbi käia," ütles Sõõrumaa.

USS Security juhatuse esimehe Sven Nuutmanni sõnul plaanib firma selle aasta lõpuks haarata 30 protsenti valveteenuste turust. Sõõrumaa lausus, et suurimad konkurendid on G4S ja Securitas.

Alfastari omanik Kirill Samsonov ütles, et tegemist on USSile väga hea tehinguga, sest Alfastari töötavad inimesed on väga kogenud ja ettevõtte 30 protsenti valveteenuste turust. Sõõrumaa lausus, et suurimad konkurendid on G4S ja Securitas. Alfastari omanik Kirill Samsonov ütles, et tegemist on USSile väga hea tehinguga, sest Alfastari töötavad inimesed on väga kogenud ja ettevõtte 30 protsenti valveteenuste turust. Sõõrumaa lausus, et suurimad konkurendid on G4S ja Securitas.

TEHINGU osalised Urmas Sõõrumaa (vasakult), Kirill Samsonov, Indrek Sepp ja Sven Nuutmann. Osapooled olid rahul, sest võitsid mõlemad: üks mahu ja teine klienditeeninduse poolest.

FOTO: ERIK PROZES

Sellest saab ebatraditsiooniliselt positiivne tehing. USS Security juhatuse esimees Sven Nuutmann

Pärast kokkuliitmist tekib USS Securitys täiesti uus tegevusvaldkond: valvetehnika maaletoomine ja hulgemüük.

Kaubamärk ei kao kuskile. Seetõttu jääb kasutusele ka Alfastari kaubamärk, mis koondab enda alla kõike, mis puudutab turvatehnika maaletoomist ja hulgemüüki, tehnilist hooldust ja tehniliste projektide paigaldust, rääkis Nuutmann. "Turvateenus klassikalises mõttes liigub USS Security poolele," täpsustas Samsonov.

Kokkumineva ettevõtte käibeprognosis on Nuutmanni sõnul 17 miljonit eurot. "Kui me istusime poolteist aastat tagasi laua taga, prognoosisime 12 miljoni suurust käivet, eelmisel aastal jõudisime 11,5 miljoni. Nüüd annavad meie enda loomulik kasv ja ühinenud ettevõtte koos 17 miljonit eurot," kirjeldas Nuutmann. Pärast ühinemist kasvab töötajate arv 1600ni ja valvatavaid objekte on üle 16 000.

Sõõrumaa ütlist mööda olid Alfastari suurimad objektid sadamas. "Terminalid ja sadamad

Paldiskis ning neil on ka väga hea tehnilise valve ehk puldivalve portfell," lausus ta.

Töötajaid ei koondata. Peaaegu kõik Alfastari vömetöötajad jätkavad uues ettevõttes.

Nuutmanni sõnul on soov uuenedu ettevõttesse jääda vastastikune, sest paljud on seal töötanud üle kümne aasta. "Sellest saab ebatraditsiooniliselt positiivne tehing, sest tööd ei kaota peaaegu keegi ja kokku pannakse kaks toimivat ettevõtet," ütles ta.

Esmajärjekorras on oluline jätkata klientidele väga hea teenuse pakkumist. "Turvateenus ei erine palju advokaadi-, hambaarsti- või juuksuriteenusest. Üldjuhul me ei vali brände, vaid seal töötavad inimesi. Turvaäri põhineb vägagi suurel määral usaldusel," rääkis Nuutmann. Nii tema kui ka Sõõrumaa kiitsid Alfastari hästitoimivat distsipliini ja turvaettevõttele omast korda, millest USSil on palju õppida.

"Ostmises ei ole midagi halba, pigem on see hea, sest turvaäri on mahuäri. Mida suuremad me koos

Ä Mis on mis

USS SECURITY

Loodi 2011. aastal, kui ühendati K-Grupp Turvateenused ja Pristis. Tehingu väärtus oli 10 miljonit eurot. Pärast ühendamist kuulub 60% Urmas Sõõrumaa ettevõttele Silverline Invest ning 40% Indrek Sepa firma-le Pristis.

AS TURVATEENISTUS ALFA-STAR

Alustas 1999. aastal. Tegutses peamiselt Tallinnas, Maardus ja Paldiskis. 2011. aastal omandas 72% osaluse Andrei Žukovi ettevõtte Leonarda Invest. Ülejäänud kuulus Kirill Samsonovile.

Tallinna Linnatranspordi Aktsiaselts (TLT AS)

MÜÜB AVALIKUL KIRJALIKUL ENAMPAKKUMISEL

Harju Maakohtu Kinnistusosakonna registriosa number 746601, katastritunnusega 78407:701:3410, asukohaga Tallinn, Mustamäe tee 69, pindalaga 42014 m², kantud kinnistu 49331/505130 suuruse kaasomandi osa alghinnaga

2 500 000,00 €
(kaks miljonit viissada tuhat eurot)

Põhjalikuma informatsiooniga enampakkumise tingimuste kohta saab tutvuda TLT AS koduleheküljel: www.tak.ee

Leping BMWga. Eesti ettevõtte leiti ise

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Tehnoloogiaarendusfirma NOW! Innovations sõlmis strateegialepingu BMWga. Eesti ettevõtte makseteenus aitab BMW ParkNow programmi kasutaval autoomanikel kiiresti makseid sooritada.

NOW! Innovationsi juhatuse liige ja üks asutaja Kalju Rüütli ütles, et strateegiline leping BMWga on neile oluline. "Ma ei tea kedagi Eestist, Balti-ega Põhjamaadest, kellel oleks sellise mastaabiga leping BMWga. See koostöö kujuneb kindlasti huvitavaks," tõdes Rüütli. "Meie tegelikult ei otsinud neid

LEPING BMWga töötab pikka koostööd, lausus NOW! Innovationsi juhatuse liige ja üks asutajatest Kalju Rüütli. FOTO: ERIK PROZES

(BMWd – toim). Meid leiti üles," märkis Rüütli.

Rüütli selgitas, et strateegiline leping tähendab üheskoos paika pandud suundi, kus töö-

tatakse välja uusi teenuseid. Ta lisas, et koostööleping ei ole BMW kui autotootjaga, vaid kaubamärgiga BMW i, mis sisaldab teenuseid, mida BMW pakub ka-

sutamiseks muusikakeskuse või mobiiliseadme kaudu.

Loodavad rahvusvahelist kasvu. BMW i Mobility Servicesi direktor Joachim Hauser ütles, et NOW! Innovations sobib autotootjaga ideaalselt kokku ja leping on suur samm nn ühe pea-tuse parkimise loomiseks.

NOW! Innovationsi nõukogu esimees Heidi Kakko avaldas lootust, et koostöö BMWga aitab ettevõttel rahvusvahelistel turgudel kiiremini ja ambitsioonikamalt kasvada.

Praegu on NOW! Innovationsi mobiilne parkimine kasutusel kaheksas riigis.

USS jälgis Alfastari juba kaua

USS Security omanik Urmas Sõõrumaa ütles intervjuus, et turvaäri on mahuäri ja seetõttu on plaanis üha edasi kasvada. Sõõrumaa rääkis, et jälgis Alfastari tegemisi juba kaua ning tunneb rõõmu, et ostetud firma juht Kirill Samsonov ja tema lähimad abilised on kõik tema endise turvafirma ESSi kooliga.

Miks Te otsustasite Alfastari osta? See Alfastar on selline hea magus tükk. Nagu ma enne ütlesin, turvaäri on eelkõige mahuäri – mida suuremad me oleme, seda lähemal me saame olla kliendile.

Kliendi lähedal olemine on teenuseäri üks võtmeküsimus. Teine hea punkt on see, et Alfastar on ettevõtte, mis teenindab suures mahus vene keelt kõnelevaid inimesi. See portfelli osa oli meil vähem arenenud, nii et saime sinna hästi kõva toetuse.

Kolmandaks on see muidugi üks tublimaid firmasid, mida ma olen tegelikult juba pikka aega piilunud-jälginud. Alustades Kirill Samsonovist ja tema lähimatest abilistest on kõik vana ESSi kooliga, nii et maakera on ümmargune ja nad on jälle oma kodus tagasi.

Millised on USSi plaanid turvaturul? Tahaksime edasi kasvada. Ees on kindlasti mõned väiksemad firmad, aga nemad juba erilist rolli ei mängi, ja suured ise, eelkõige G4S ja Securitas.

Tegevjuht ütles täna välja, et oleme sõlminud kokkuleppeid suuremate jaekaubanduskettidega. Ma julgen öelda, et selline olukord, kus jaekaubandusettevõtteid valvab enam-vähem üks firma, lõppeb juba lähema aasta jooksul.

Mis Teil veel plaanis on? Minu üks suuremaid unistusi on see, et ma tahaksin Rotermanni kvartali valmis ehitada. Üks maja on kohe-kohe valmimas ja ütleme, et selline kabinetisisene töö käib selliselt, et aasta pärast peaks siin olema püsti üsna mitu kraanat. Kogu kvartali loodame valmis saada 3–4 aasta pärast.

oleme, seda lähemal saame kliendile olla, seda rohkem meid on,” ütles Sõõrumaa.

Tulevik toob veel liitumisi. USS Security nõukogu liige Indrek Sepp märkis pressikonverentsil, et tehing Alfastari ostmiseks on turvateenuste turu jätkuv koondumine. Tema sõnul hakkas Eesti turvaturg konsolideeruma viis aastat tagasi ning selle aja jooksul on liitunud juba 6–7 firmat. “Ühelt poolt on see loomulik trend, teiselt poolt on selle ni viinud hinna alanemine turul. Ühelt poolt see rõõmustab kliente ja teiselt poolt sunnib väikseid ettevõtteid tegema otsuseid, mis saab edasi,” rääkis Sepp. Tema hinnangul jätkub selline trend ka tulevikus, sest väikese mahuga turvateenust osutades võib leida end segmendifirmas ega suudeta klientidele antud lubadusi täita. “Hinnalangus viib ärikasumi sellisele tasemele, et teenus kannatab,” selgitas Sepp.

Nuutmanni sõnul saab siinne turvaturg kasvada vaid rahalises mõttes, kui tõusevad teenuste hinnad ja kui tekib uusi teenuseid.

Soome majanduskasv jääb napilt plusspoolele

Soome jäätunud majandusele oodatakse sulamist alles aasta lõpuks, ennustas Danske Bank värskes prognoosis.

Kauppalehti kirjutas, et Danske Banki hinnangul jääb Soome majanduskasv napilt plusspoolele – 0,3 protsenti.

“Tootmine on kokku tõmbunud, ehitamine kukkunud, töötus suurenenud ja kodumajapidamiste reaalsissetuleku kasv seisma jäänud,” loetles Danske Banki ökonomist Juhana Brotherus.

Madalseisu jätkumisele vii-

0,3

protsenti on Soome ennustatav majanduskasv sel aastal.

tavad ka nõrgal tasemel püsivad tarbijate ja ettevõtete usaldusindeksid, seda ennustavad töötuse tellimuste kehv tase ja uute ehituslubade väike arv.

Aasta lõpus ja järgmise aasta alguses kiireneb Soome majanduskasv maailmamajanduse toel.

Kui eksport elavneb, võib Soome järgmise aasta majanduskasv olla kaks protsenti, ennustas Danske. Kasvu võib pidurda da kehvalt plaanitud kärpimine.

Pank ennustab, et Soome selle aasta tööpuudus on 8,3 protsenti. Prognoosi järgi püsib see 8 protsendi ümber ka järgmisel aastal.

ARIPAEV.EE

Merko ehitab uue Selveri

Selver avab novembris Tallinna ja Rae valla piiril asuvas Peetri külas hüpermarketi. 6500ruutmeetrise keskuse ehitab Merko. Rajatavasse keskusesse luuakse vähemalt sada uut töökohta.

Lisaks toidupoele on Selveris

üle 1000 ruutmeetri pinda all-üürnikele. “Mõni eelkõigulepe on juba sõlmitud, aga vaba pinda veel jagub,” märkis Selveri keiti juht Andres Heinver.

Selveri ketti kuulub 38 super- ja hüpermarketit, üks kodupood ning kaks gurmeekauplust. Tä-

navu avatakse lisaks Peetri küla kauplusele poed veel Tartus ja Viljandis.

Selveri kett kuulub börsiettevõtte Tallinna Kaubamaja kontserni. 2012. aasta müügitulu oli 329,9 miljonit eurot.

ARIPAEV.EE

Dagazian

*Fine jewellery and diamonds since 1957
Austria, Czech Republic, Estonia, Greece, Lebanon*

Väike-Karja 8, 10140 Tallinn; tel 641 8446, faks 641 8445, info@dagazian.ee, www.diamonds.ee

PAKUME MÜÜGIKS JÄRGMISEID TEEMANTE (HIND EI SISALDA KM)

Shape	Size	Color	Clarity	Cut	Polish	Symm	Hind (USD)	Labor
Round	0.60 ct	E	VVS1	EX	VG	EX	3111,00	IGI
Round	0.69 ct	I	VVS2	GD	VG	GD	2052,75	IGI
Round	0.70 ct	G	VVS2	EX	EX	EX	3024,00	GIA
Round	0.70 ct	I	VVS1		VG	VG	2450,00	EGL
Round	0.74 ct	H	VS2	EX	VG	VG	2669,92	IGI
Round	0.78 ct	G	VVS2		VG	GD	3978,00	HRD
Round	0.84 ct	G	VVS1		GD	VG	5023,20	HRD
Round	0.96 ct	G	VS2		EX	VG	3931,20	EGL
Heart	0.90 ct	I	SII		GD	GD	2730,60	IGI

Ootad põhikooli lõppu...

...või gümnaasiumi algust?

Vaata kaugemale tulevikku ja tule EBS Gümnaasiumisse!

Ettevõtluse klass -

edukad ettevõtjad õpetavad turundust, juhtimist ja pangandust ingliskeelse õppe lõpetanutest õpib 77% edasi välismaal rahvusvahelised konkursid ja õppereisid euroopasse

Rahvusvaheline klass -

Euroopa klass -

Estonian
Business
School

Tel 665 1384, gymnaasium@ebs.ee, www.ebs.ee
Gümnaasium • Ülikool • Juhtimiskeskus

KONKURSS

Edukas Eesti: tulumaksu kaotamise idee kütab kirgi.

Poolt ja vastu

VILJA KIISLER
vilja.kiisler@aripaev.ee

Edukas Eesti

Eduka Eesti arvamuskonkursile viimase kolme kuu jooksul avaldamiskünnise ületanud 53 kaastöö hulgas tekitas Äripäeva valitud ekspertide seas enim diskussiooni Tarmo Tanilase idee kaotada eraisiku tulumaks. Tähelepanu pälvisid ka Tarmo Reisalu idee muuta Eesti majandus toetustevabaks ning advokaat Aku Sorainen mõtte panustada rohkem rakenduskõrgharidusse.

SEB strateeg Peeter Koppel hindab Swedbanki vanema investeringute juhi Tarmo Tanilase mõtet eduka ja ettevaatava majanduse kriteeriumitele igati vastavaks. "See on praegu valus, kuid toodab pikaajalist kasu," märgib Koppel. "Kuid selline idee, nagu ka suur osa muudest reaalselt innovaatilistest ideedest, ei saa piisavalt kandepinda."

"Augutäite" kriitika. PwC Eesti juht Ago Vilu ei pea ideed aga realistlikuks. "Üksikisiku tulumaksu kaotamisest tekib auk oleks liiga suur, et seda teiste maksude arvelt katta," leiab ta. "Ka sotsiaalse õigluse koha pealt oleks see küsitav, kuna kõige enam võidaksid sellest suurema sissetulekuga inimesed. Pealegi tekitab üksikisiku makstav tulumaks "maksumaksja tunde" ning annab moraalse õiguse riigilt teenuseid vastu nõuda. Samuti ei poolda ma ettevõtete kasumi maksustamist (see on Tanilase idee kohaselt üks tulumaksuauku täitmise koht – toim): see tooks endaga kaasa hulga manipuleerimisvõimalusi ja

Mis on mis Edukas Eesti

ARVAMUSKONKURSS EMT, Tallinna Kaubamaja, Danske Banki ja Äripäeva koostöös **AVALDASIME** kokku 82 kirjutist, avaldamiskünnise alla jäi vähemasti teist sama palju.

KESTIS alates eelmise aasta 1. juunist tänavu 1. märtsini. Praeguseks on Äripäeva toimetuse omalt poolt välja valinud 15 paremat ideed. Järgmisel nädalal kogunevad Äripäeva esindajad koos sponsoritega nõu pidama lõpliku otsuse asjus.

10 000 EURO saab auhinnaks konkursi võitja. Auhinnalised on ka teine ja kolmas koht, mida premeeritakse vastavalt 3000 ja 2000 euroga. **VÕITJAD** kuulutatakse välja 28. märtsil konkursi lõpuüritusel Estonia talveaias.

Loe Äripäevast

SENISED KOKKUVÕTTED

Harry Tuul "Edukas Eesti kogub hoogu. Ekspertid peavad ideid jumeakateks." 24.09.2012
Vilja Kiisler "15 ideed rikkama Eestini" 10.01.2013

maksubürokraatiat, mis sööks ära suure osa teoreetilise tulust." Ettevõtja Armin Kõomägi arvustab Tanilase teist "augutäidet" – ettevõtete tulumaksu. "Oprotsendine tulumaks reinvesteertavale tulule on vajalik, et ettevõtted saaksid suurendada omakapitali, mis meie ettevõtete puhul on nõrk koht," selgitab ta. A. Le Coqi juht Tarmo Noop soovust leiab, et isegi kui kehtestada ettevõtte 10–15% tulumaks, tooks tulumaksu kaotamine kaasa riigi konkurentsivõime ja sisetarbimise tõusu, mille mõju oleks selgelt positiivne.

Rakenduskõrghariduse poolt. Üksmeelset toetust leidis advokaat Aku Sorainen idee: rohkem rakenduskõrgharidust ja tasemel kutseharidust.

"Majandusedu saab toetuda eeskätt neile, eks oskavad, tahavad ja suudavad ise midagi luua," kommenteerib Nordeconi juhatuse esimees Jaano Vink. "Aastaid on haridussüsteem tootnud kõrgelt haritud lõpetajaid erialadele, mis ei loo ise mingit uut väärtust." Ka Ago Vilu peab ideed igati mõistlikuks. Samuti Armin Kõomägi: "Ettevõtlikkus ei eelda üldse akadeemilist haridust. Ettevõtlikkus sisaldab paraja portsu loomingulisust, julgust, miks mitte ka mängulisust. Rakendusharidus on miinimumpagas, mille peale ideed üles ehitada."

Ajakirjanik Toomas Reisalu mõtlesse luua Eestis iseseisev toetustevaba majandus suhtuvad soosivalt nii Kõomägi kui ka Koppel. "Eesti üleviimine täielikule isemajandamisele (loe: ausale ka-

UNISTUS paremast Eestist ei pea ainult unistuseks jääma. FOTO: RAUL MEE

raamatupidaja.ee

22. märts

Meriton Conference & Spa hotell

TOOMAS VILLEMS,
audiitor

Lemmiklektori loeng: Ülevaade muudetud RTJ-dest ja majandusaasta aruande koostamine

Käsitlemisele tulevad teemad: **Lühiülevaade maksuseaduste muudatustest, mis jõustusid 01.01.2013.**

Lähiaja arengud raamatupidamisarvestuses uute Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivide valguses.

Ülevaade 2013. a jõustuvatest Raamatupidamise Toimkonna juhenditest.

Mõningatest nüanssidest rahavoogude aruande koostamisega seondult.

Tähelepanekud enamlevinud vigadest, mida on tehtud aastaaruannete koostamisel.

Äripäev

Loengu soodushind registreerumisel kuni 15.03.2013 169 eurot (km-ga 202,80 eurot), alates 16.03.2013 199 eurot (km-ga 238,80 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või

www.raamatupidaja.ee

Tööinspeksioon: ettevõtted rikuvad puhkeaja seadust

Tööinspeksioon korraldas eelmisel nädalal töö- ja puhkeaja sihtkontrolli, mille käigus tuvastas 46 rikkumist. Ühes ettevõttes oli töötajate keskmine tööaeg 7 päeva jooksul keskmiselt 60 tundi.

Inspeksiooni peajuristi Meeli Miidla-Vanatalu sõnul on tööajaga seotud rikkumistel kolm peapõhjust: "Esiteks: ettevõtja ei tunne seadust. Teiseks: töötaja ei ole oma õigustest teadlik ega oska oma õigusi nõuda. Kolmandaks: töötaja on ise valmis seadust eirama, et teenida suuremat töötasu."

Rikkumisi kapaga. Tööinspektorid-juristid külastasid 17 Eesti ettevõtet. Pea kõigis kontrollitud ettevõtetes esines puhkeaja rikkumisi. Leidsid töötajaid, kelle tööpäev kestis üle 13 tun-

TÖÖINSPEKTSIOONI peajurist Meeli Miidla-Vanatalu tões, et seadust ei tunne ei ettevõtja ega ka töötaja. FOTO: JULIA-MARIA LINNA

ni. Ühes ettevõttes oli töötajate keskmine tööaeg 7päevases ajavahemikus keskmiselt 60 tundi.

24tunnised vahetused. Kuues külastatud ettevõttes ei vastanud tööandja ja töötaja kokkulepele töötaja kohta tegelikkusele. Töölepingus kokku lepitud 8tunniste tööpäevade asemel olid vahetused kuni 24tunnised.

Mõnes kontrollitud ettevõttes ei võimaldatud töötajale 30minutilist vaheajaga puhkamiseks ja einestamiseks või oli see jagatud 15- või 10minutilisteks pausideks, mis ei ole aga lubatud.

Kõik töö- ja puhkeajaga seotud eritingimused tuleb kirja panna, rõhutas Miidla-Vanatalu. Ka võivad ettevõtted pöörduda töö- ja puhkeaja küsimustes tööinspeksiooni poole.

ARIPAEV.EE

Ä Mis on mis Valik selle aasta ideid

RAIDO LEMBER, välistudeng – suunata Eesti Energia kasum ja uued investeeringud tuule ja biomassi baasil toodetava energia arendamisse ja laiendamisse.

HEIGO KALDRA, Manpoweri Baltimaade tegevjuht – Eestis võiks olla kõige paindlikum ehk konkurentsivõimeline tööturg Euroopas.

ANU TAMM, ettevõtja – kaotame varimajanduse, muutes sularaha kasutamise kalliks. Elektroonilise rahaga sooritatud tehingud kõigile tasuta.

HARDI TAMM, Icosagen Asi turundusjuht – kõige lihtsam käib meile praegu üle jõu: üksteisele info jagamine.

SIIM KAEVATS, Masskampaa-niad.neti loov- ja tegevjuht – avalik ja erasektor võiks ühiselt luua Eesti elu edendamiseks ja arendamiseks Sihtasutuse Edukas Eesti.

AKU SORAINEN, Sorainen asutaja ja vanempartner – ettevõtlikkuse kasvatamine ei eelda tingimata akadeemilist haridust, rohkem on vaja populariseerida rakenduslikku (kõrg-) haridust.

IVAR VESKIOJA, Eesti-Rootsi Kaubanduskoja juhatusel liige – Eesti riiklik eesmärk peab olema tugevate kaubandusesinduste rajamine olulistel eksporditurgudel.

RAINER AUNPU, Smart Valley OÜ juht – seome omavahel kaks infovoogu – turul makstavad töö-

tasud ja inimeste kompetentsid. Iga inimese kompetentsiprofiili taha tema n-ö hinnasilt.

RAUL ALLIKIVI, ettevõtja – Eesti elamisloa soovivalt Venemaa ja või Hiina rikkurilt tuleb nõuda investeeringut Eestis registreeritud riskikapitalifondi.

AHTO OJA, OÜ Mõnus Minek tegevjuht – Eestil on olemas eeldused toota ise enamik toiduaineid, kütuseid ja elektrit.

MAREK MÄGI, QMSYSTEM OÜ juhataja – seome pensioni suuruse inimese järglaste sissetuleku suurusel, vabastades poliitika pensionitemaatika surve alt.

TOOMAS REISALU, ajakirjanik – turumajandus ja kopsakas toetussüsteem ei kuulu kokku: Eesti riik ja tema majandus peavad muutuma iseseisvaks.

HEIKI URBALA, Age McCanni loovjuht – õpetame nii eesti kui ka kohalikele vene lastele esimeses klassis esimese võõrkee-lena Pythonit, Perli, Lispi, PHP'd, või C++.

ENNO AERMATES, Smileoffice OÜ tegevjuht – koostame riigi põhiliste eesmärkide tulemuskaardi ja teeme selle eesti.ee veebis kättesaadavaks.

TARMO TANILAS, Swedbanki vanem investeringute juht – kaotades üksikisiku tulumaksu kui riigi marginaalse riigi sissetulekuallika, jääks eraisikutele aastas enam kätte peaaegu 300 miljonit eurot. Kehtestada kohalikele juriidilistele isikutele 10% ning Eestis resideeruvatele vä-

liskapitaliga firmadele 15% tulumaksumäär.

RAUL LOBANOV, TTÜ magistrant – Eestile oleks kasulik, kui eestlaste ja välismaalaste segaparrid elaksid ja toimetaksid Eestis. Nad on tegusad, ead, haritud, enamasti juba integreerunud.

JAAK NIGUL, Tarmeko juht – mittevajalike ametikohtade ja kulutuste osakaalu tugev vähendamine avalikus sektoris on ainus lahendus, kui soovime riigilt enam kui praegu.

OLEV RAUDSEPP, majandusteadlane – ääremaal toodetud ning sealsamas tarbitud toodangule võiks käibemaksu mitte rakendada.

JAAN PUUSAAG, Krimelte juht – 1,5 mln eestlast aastaks 2050

TIJU HALLAP, filosoof ja tõlkija – tark töö võiks tähendada enamat kui “mitteodav töö”. Tarkade töökohtade nimekirja alaku IT-spetsialistidega.

KALVAR SAAD, Tallinna Majanduskooli õpilane – tööturul tuleks paremini rakendada võimalikult palju pensioniikka jõudnud inimesi.

TARMO TANILAS, Swedbanki vanem investeringute juht – võiksime võtta praeguse soodsa intressiga laenu ja suunata selle Tallinn Tech City loomiseks.

VALERI NOSKOV, pensionär – loome riigi osalusel ühissetevõtte, mis koguks rahva säästude enda kontole, makstes intressi kaks kuni kolm korda rohkem kui pangad praegu.

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h
Hind 1,09 €/min
Sooduspakkumine: www.ennustus.ee
Kätelt ennustamine veebis: www.hiromantia.eu

Äri teenuste rubriigi standardreklaam
42x26 mm hinnaga 15€
Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

ML-TRANSPORT
Osakoormate vedu tagaluukautodega TALLINN–HELSINKI–TALLINN
Enne kl 12 tellitud veos järgmisel tööpäeval sihtkohas!
tel: +372 505 5074
info@mltransport.ee
www.mltransport.ee

VÄLISMAA Venemaa eelarve jäi aasta algul miinusesse

Venemaa riigieelarve oli jaanuaris-veebuaris 260 miljardi rublaga ehk 2,7 protsendi võrra miinuses, kirjutas lenta.ru Venemaa rahandusministeeriumi andmete põhjal. Jaanuaris oli defitsiit ministeeriumi täpsustatud andmetel 15,6 miljardit rubla, veebruaris ületasid kulud aga tulusid koguni 244 miljardi rubla võrra. Venemaa riigieelarve kahe kuu tulud ulatusid ligi 2 triljoni rublani, kulud olid 2,2 triljoni rubla tasemel. Seejuures on oluline, et kui jaanuaris ületasid Venemaa naftasaadustest saadud tulud ülejäänud tulusid, siis veebruaris jäid nad ülejäänud tuludele alla. Venemaa riigieelarve eesmärgi järgi võib eelarve jääda miinusesse 0,8 protsendiga.

LAENUTURG Soome seab kiirlaenu intressile piiri

Kui praegu võib kiirlaenu tegelik intress olla aastas sadu protsente, siis juuni alguses pannakse alla 2000 euro suuruste laenu-de intressile Soomes piir. Seadusemuudatuse rakendumise järel võib aastaintress edaspidi ulatuda kõige rohkem 51 protsendini, kirjutas YLE Uutiset. Intressilaega üritab Soome vähendada kiirlaenu põhjustatud võlaprobleeme eriti vähemkindlustatud ja väiksema sissetuleku-ga inimestele.

pitalismile) tagaks pikaajalise konkurentsivõime ning looks eeldused elustandardi tõusule,” põhjendab Koppel. “Paraku ei ole selline idee moodne ning ilmselt lämmataks selle võrsed kuulumine Euroopa Liitu.” Ago Vilu lisab, et enamik Reisalu ettepanekuid (haldusreform, avaliku sektori töötajate arvu vähendamine ja efektiivsuse suurendamine jne) on mõistlikud sõltumata sellest, kas me saame ELi toetusi või mitte.

Mõistlikuna tõstavad arvustajad esile ettevõtja Anu Tamme ideed muuta sularaha kalliks sularahamaksu kehtestamise abiga. Samuti tõlkija ja filosoofi Tiiu Hallapi ettepanekut määratleda uuesti targa töö mõiste ning ettevõtja Raul Allikivi plaani algatada riiklik äri elamislabadega,

nõudes elamisloa saajalt vastu panust Eestis registreeritud riskikapitalifondi.

Pensioni maksavad lapsed. Kommentaariumis diskuteeritavaks osutunud QMSYSTEM OÜ juhataja Marek Mägi idee kohta siduda pension laste sissetuleku suurusel märgib Vilu, et see võib põhjustada moraalseid probleeme. “Laste edukus maksumaksjana ei sõltu mitte ainult vanemate armastusest, vaid ka laste vaimsetest võimetest ja tehtud valikutest,” põhjendab ta. Kõomägi lisab: “Et sidumine efekti annaks, peaks tegema päris julma süsteemi, mis hakkab ära tasuma alles kolmandast lapsest alates. Kui eesmärk on ühtlasi ka iivet tõsta, siis võiks kaaluda.”

Läti võtab Eestilt klassi priimuse koha. Euro ei pruugi Lätis hinnatõusu tuua

“Naljaga pooleks võib öelda, et Eesti saab klassi priimuseks olemist nautida kuni Läti liitumiseni,” nentis kevadise eurotsooni majandusprognoosi avaldamisega seoses Ernst ja Young Baltic ASI partner Ivar Kiigemägi.

Kiigemäe sõnul jälgivad Eesti majandusringkonnad praegu huviga Läti valmistumist euroga liitumiseks.

“Prognoosi kohaselt ületab Läti majanduskasv liitumisest jõudu saades mõnevõrra Eesti oma,” rääkis Kiigemägi. “Samas, kui Eestis langesid euro tuleku-ga kokku veel mitu teist olulist muutust majanduses, ei pruugi näiteks Lätis euro tulekuga tegelikku hinnatõusu kaasneda.

3%
majanduskasvu
ennustatakse Eestile
2013. aastaks ning
2014. aastaks 4,0%.

Juba emotsionaalselt vaadates muutuvad lätlaste jaoks hinnad “kallimaks” ehk numbrid suuremaks.”

Kiigemägi ütles, et kahtlemata avaldab Läti liitumine mingit mõju ka kaubandusele, kui hinnatase Põhja-Läti linnades peaks Eesti omast oluliselt soodsam

olema. Seni pole olulist hinnatõusu erinevust olnud.

Endine rahandusminister ja praegune riigikogu liige Aivar Sõerd lisas, et turg on tegelikult juba arvestanud sellega, et peagi on kõik kolm Balti riiki eurotsooni liikmed. “Läti liitumine on nii Eesti kui ka Leedu huvides, sest see lisab kogu siin-sele majanduspiirkonnale usaldusväärsust ja toob Balti riiki-desse uusi investeeringuid,” ütles Sõerd.

Ernst & Youngi eile avaldatud kevadise eurotsooni majandusprognoosi järgi ootab euroala sel aastal 0,5% majanduslangus ning väikest majanduskasvu on oodata alates 2014. aastal.

ARIPA.EE

PRIVILEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi privileeg.aripaev.ee

Vaid Teile -99€

Saladuslik Kõue mõis

275 €

Saladuslik Kõue mõis – privilegeeritu võit paketi Deluxe hinnast on 26%! Nautige seiklust ja stiilseid külalistetubasid südamega taastatud mõisas, mis asub kõigest poole tunnise autosõidu kaugusel Tallinnast keset puutumatut loodust ja vaikust. Mõisa gurmeerestoran Kaheksa Jalga toob Teieni tippkokade hõrgud maitset. Tavahind: 374 eurot.

Vaata kõiki pakkumisi: privileeg.aripaev.ee

TOIDUTÖÖSTUS

Maagi musketärid Lepp, Saarma ja Juhani.

Otsuseks vaja kolme jah-sõna

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Äsja Soome suuruselt neljanda lihatööstuse ostnud Maag Lihatööstuse juhte iseloomustab “Kolme musketäri” moto “Üks kõigi, kõik ühe eest”. Pika ühise ajalooga ettevõtjad usuvad, et otsuseid tuleb vastu võtta üksmeelselt ning et ettevõtte omanik ei pea tingimata ise, hambad ristis, ka juht olema.

Maagi musketäridel on ühine Tartu taust. Praegu tegutseb Roland Lepp Tallinna külje all asuvas Maagi kontoris, Aivar Saarma ja Toomas Juhani istuvad aga ühises Tartu kontoris. “Ma näen Aivar Saarmat tihedamini kui oma naist,” lausub Juhani telefonis naerdes. Teinekord jällegi on Juhani pärast tööreisi, kus käidi koos Lepaga, tunne, et “nüüd ei taha seda Lepa nägu mitu päeva näha”. Kuid see kõik on lõpp – sõbrad omavahel, noh.

Siis, kui Lepp ka veel Tartus elas, võeti tööväliselt üht-teist ühiselt ette. Mängiti näiteks saali jalgpalli. Nüüd kohtutakse kolmekesi veidi vähem, kuid nädalas korra kindlasti. Juhani ja Lepp käivad ka perekonniti läbi, peagi sõidetakse koos peredega ka ühisele puhkusele.

Kalal pole kolmekesi käinud. Maagi musketärid räägivad vähe, kuid kui midagi öeldakse, siis konkreetselt. Saarma kireks on kalapüük. “Kalal me kõik koos käinud ei ole, kuid muidu ikka suhtleme tihedalt,” lausub Saarma ja lisab, et Maagi edukuse taga on aastatepikkune ühine hingamine ja suur töö. Ning ilmselgelt ka usaldus. Nagu ka Dumas’ kolmel musketäril.

Roland Lepp võtab meid vastu Jüri asuvas Maagi kontoris, kus asuvad ka ettevõtte laod. Ta juhatas meid oma kabinetti, istub aukartustäratava puidust laua taha ja suunab ajakirjaniku krudiseva nahaga gigantsesse tugitooli.

Fotograaf asub tema meelehärmiks ka kohe pilt tegema. Õigupoolest keeldus Lepp juba telefonis rääkides kategooriliselt pildistamisest sõnadega “Saage aru, ma ei taha edvistada,” ning Juhani-gi tões, et “Me pole sellest loost vaimustatud, aga kannatame ära.”

Nüüd “kannatabki” Lepp pildistamise vapralt välja, ning räägib äri algusaastatest. Ta meenutab, et 1988. aastal maaparanduste aduskonna lõpetanuna asus ta tööle riigiametisse, aga see töö ei suutnud teda n-ö paeluda rohkema kui aasta jagu. “Minna kella pealt tööle, siis tehakse nime taha hommikul linnuke, vahepeal mängitakse malet ja loetakse lehti, ja tõolt lahkudes pannakse jälle linnuke kirja,” meenutab Lepp naerdes.

Üle 15 aasta ühist äri. Ajal, kui faks kuulus veel levikumasinate hulka ja turul käis kõva andmine, lõi Lepp koos Aivar Saarmaga ühisfirma. Veidi enne 1996. aastat alustati kanakoibade impordiga.

MAAGI üks omanikest Roland Lepp tunnistab, et töö talle meeldib ning kuigi ta on Maagiga tegelenud juba pikka aega, ei ole tal soovi rantjeeelu nautima asuda. FOTO: RAUL MEE

Toomas Juhani, kes tegeles salaamivorstide sisestoomisega, liitus ettevõttega veidi hiljem. “Eks me tollest ajast alates oleme koos tegutsenud jah,” lausub Lepp.

Ilmselt tugev trio ongi nende edu võtmeks. “Ole sa nii tark kui tahes, aga üksi sa reeglina 100 protsendiliselt õigeid otsuseid vastu ei võta,” lausub Lepp.

Tema hinnangul on üks nende tarku otsuseid olnud näiteks see, et nad ei jooksnud kaasa kinnisvarabuumiga. Mehed otsustavad mingi sammu kasuks ainult siis, kui kõik kolm on sellega nõus. Teinekord saab otsus langetatud ka telefoni teel ja siis tagantjärele paberil vormistatud.

Lätile eelistati Soomet. Lepp mõnab, et eks ole kindlasti tehtud ka vigu, sest eksimine on ju inimlik. Kuid tarku otsuseid on siiski enam: 2002. aastal ostis Maag ära raskustes Filee lihatööstuse, saaneeris selle ja kasvas ka ääretult paari aastaga 2,5 korda. 2003. aastal osteti ära Jõhvi Piim, mis on samuti kasvanud edukaks piimatööstuseks. 2007. aastal osteti Rakvere Piim. Ning tänavu siis pääsetakse Pouttu ostu kaudu oma Ranna-Rootsi toodetega Soome polettidele.

Kaalumisel olid ka Läti piimatööstused, kuid Maagi triole pakkus huvi just Soome. Pouttu tehases nad suuri muutatusi teha ei plaani, sest ettevõtte on suhteliselt kasumlik, inimesed jäävad samaks ja tootmist Eestisse tuua plaanis ei ole. “Kõik me teame ju, mis Ameerikaga juhtus, nad kolisid oma tootmise Hiinasse ja nüüd on ise töötud,” naerab Lepp. Soome on tema sõnul hea näide hästi toimivast ühiskonnast, kus hinnatakse kohaliku toorainet.

Uue lihatööstuse juhi otsinguil

“Eestis on palju väikeettevõtteid, kus omanikud on ka juhid. Meie oleme oma ettevõttes läinud seda teed, et ettevõtteid juhivad oma ala profid,” räägib Roland Lepp. Need ettevõtjad, kes hambad ristis üksi kunni hauani oma ettevõtet ise juhivad, ei ole tema hinnangul pikas plaanis edukad. Maagis tegelevad omanikud tema sõnul suuniste andmise ja investeerimisotsustega.

Seoses Pouttu tehinguga võtab Maag nüüd tööle ka arengudirektori, kelleks saab Peep Rahuoja. Rahuoja, kes on Maagis ka varem tööd teinud, asub koordineerima tööd Tallinna, Tartu ja Pouttu vahel.

Lihatööstuse juhi kohale, kus eelmise kevadeni oli Olle Horm, aga alles uut inimest otsitakse. Lepp tunnebki rõõmu, et saab nüüd tööpakkumisele tasuta reklaami teha. “Olle pani meid omal ajal ebamugavasse olukorda. Atria ostis ta meilt üle ja Margit Talts võttis lisaks grupi juh-

timisele ka Maag Lihetööstuse juhtimise oma õlgadele. Nüüd me otsime ka lihatööstusele uue juhi,” lisab ta.

Kui palun Lepal võrrelda Eestit ja Soome töökultuuri, jääb ta natuke häтта. “Noh, eks paljud asjad on meil siin muutunud ka, kuid paljud asjad ei muutu meil Eestis veel niipea. Piinlik tunnistada, aga ma arvan, et töökultuur on seal kõrgem kui meil,” lausub Lepp.

Lepp meenutab, et kui Horm Maagist lahkus, oli tema üheks põhjenduseks motivatsiooni puudus. “Kui sa oled Eestis suuruselt teise lihatööstuse juht, siis mis asi on see motivatsiooni puudumine?” laiutab Lepp käsi. Tundub, et Hormi lahkumine konkurendi juurde on tal veel hinge peal, kuigi ise ta seda ei kinnita. “Margit oli tegelikult isegi tublim kui Olle,” lisab Lepp naerdes, koputab siis nimetissõrmega lauale ning lausub irooniliselt: “Pange see nüüd kindlasti kirja!”

Börs pole välistatud

Maag on tegutsenud varsti ligi 20 aastat. Lepp soovib, et ettevõtte kestaks aga üle 50 aasta. Ta vihjab, et kunagi tulevikus pole välistatud ka börsile minek. Olgugi, et seis Tallinna börsil pole kõige parem.

“Seni me oleme ostnud ja teinud pangalaenu, me pole võtnud juurde finantsinvestoreid. Me ei välista ka börsiplaane, meil on Eestis ambitsioone, tahaksime Eestis luua midagi sellist, kuhu saaks koondada farmereid, tööstuseid,” räägib Lepp.

Küsin Lepa käest, et kui tal oleksid üleloomulikud võimed, mille ta siis maailmas ära muudaks. Lepp vaatab mind esiti muigel sui ja jääb siis mõttesse. “Kui paljud tunnevad muret

väikeste ebaõnnestumiste üle, et pea valutab hommikul või miski on halvasti, siis ma olen alati öelnud, et katsu asju kõrvalt vaadata. Mina matsin kaks aastat tagasi oma ema ja siis ma tundsin kõige suuremat muret, mida ma võib-olla üldse kunagi olen tundnud. Maailmas on kõik asjad sellised, et midagi hullu ju ei ole! Midagi tõeliselt hullu on lahti siis, kui lapsed on raskelt haiged või keegi sureb. Ülejäänud on vähetähtis,” räägib Lepp.

Ta lisab, et tore oleks ju elada maailmas, kus poleks sõdu ega riigipiire ning keegi ei varastaks, aga kahjuks pole see võimalik. “Ma olen praktiline inimene, ma olen ettevõtja, ma pole unistaja,” ütleb Lepp kokkuvõtvalt.

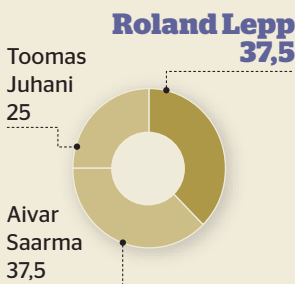
„Me oleme ühe asja eest väljas. Kui on koos luik, haug ja vähk, siis ikka head nahka ei tule.

Maag Grupi üks omanikest Toomas Juhani

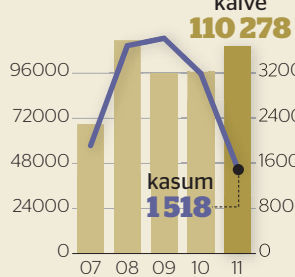
Ä Mis on mis Maag Grupp

EMAETTEVÕTE AS Maag Grupp tegeleb peamiselt jahutatud ja külmutatud toidu-kaupade impordi ja hulgi-müügiga. Lisaks kuuluvad gruppi tütarettevõtted AS Maag Piimatööstus, AS Maag Lihatööstus, AS Maag Konservitööstus, Nigula Piim OÜ, Maag Food PÜ, Gelid Food PÜ, Food OÜ, Avalon Foods Sp zoo (Poola) ja Maag LT UAB (Leedu).

omanike osakaal, protsentides

Maag Grupi majandusnäitajad, tuhandetes eurodes

ALLIKAS: MAJANDUSAASTA ARUANNE, ÄRIREGISTER

Ä Kommentaar Ühe asja eest väljas

TOOMAS JUHANI,
Maag Grupi üks omanikest

Aeg on laias laastus nagu abieluline suhe. Aja jooksul hakkad aru saama, kuidas äripartner mõtleb. Me oleme ühe asja eest väljas. Kui on koos luik, haug ja vähk, siis ikka head nahka ei tule, see on ammu teada! Kui võrrelda meid suuremate maadega, siis me oleme edukuse poolest keskmiste hulgas. Eesti on väike riik ning pikemat aega siin tegutsedes hakkab Eestis kitsas ja varem või hiljem tabad end mõttelt, et maailm on ju oluliselt suurem.

Rantjee-elu las oodata

AIVAR SAARMA,
Maag Grupi üks omanikest

Meil on Maagis ära jaotatud, kes millise osaga tegeleb. Meie edu taga on palju tööd. Muud ei oskagi lisada, tuleb mõelda ja tööd teha. Omavahel me tihti ei vaidle.

Maagi asja ajame veel edasi, rantjee-eluks pole aeg veel nii kaugel. Ettevõtet on vaja veel päris palju edasi arendada. Praegu ei taha ette rutata, eks aeg annab arutust meie tegemistest.

Sihikindlad mehed

OLLE HORM,
endine Maag Lihatööstuse juht

Nad on äärmiselt sihikindlad omanikud, igaüks vastutab oma asja eest. Mingis mõttes võib neid võrrelda musketäridega, igaühel on omad tugevad omadused, mis täiendavad teist. See on kindlasti ka nende suureks trumbiks, et nad nii edukad on.

26. märtsil
Sokos Hotel Virus

KÜTUSETURU KONVERENTS 2013

Kütuseturu areng ja tulevik

- 09.30–09.50 Registreerimine ja hommikukohv
- 09.50–10.00 Moderaatori avasõnad.**
Eesti Vedelkütusevaru Agentuuri juhatuse liige **PRIIT ENOK**
- 10.00–10.30 Milline on olnud kütuseturu areng 20 aasta jooksul?**
Eesti Õliühingu esimees **TOOMAS SAKS**
- 10.30–11.00 Mida toob kaasa 2020. aasta Euroopa Liidu taastuvenergia direktiiv mootorikütuste turul?**
Majandusministeeriumi säästva energia talituse juhataja **MADIS LAANISTE**
- 11.00–11.30 Millistele suundadele peaks muutuv kütuseturu olukorras liikuma?**
Tehnikateadlane ja teadustoimetaja **MAREK STRANDBERG**
- 11.30–12.00 Millised on olnud eelmisel aastal peamised maksupettused kütuseturul?**
Maksuameti peadirektori asetäitja **EGON VEERMÄE**
- 12.00–13.00 Lõuna
- 13.00–13.30 Kas alternatiivsed kütused sobivad tänapäeva autodele?**
Autode Müügi ja Teenindusettevõtete Eesti Liidu tegevjuht **ARNO SILLAT**
- 13.30–14.00 Millised on metaankütuste kasutamise eeldused Eesti transpordis?**
Mõnus Minek OÜ omanik **AHTO OJA**
- 14.00–14.30 Kas eelistada elektriautot või gaasiautot?**
ASi Reola Gaas tegevjuht **JAANUS MUMM**
- 14.30–15.00 Kogemuslugu: millised on gaasiautode kasutamise võimalused ja piirangud?**
ASi Eesti Post transpordihalduse grupi juht **ARTHUR RAICHMANN**
- 15.00–15.30 Kohvipaus
- 15.30–16.00 Analüüs: kuidas mõjutab maailma majanduses toimuv toorainete hind?**
Tarkinvestor.ee asutaja **KRISTJAN LEPIK**
- 16.00–16.20 Mida kujutab endast Eesti Energia põlevkiviõli rafineerimistehas?**
Eesti Energia õli tootmise osakonna juhataja **INDREK AARNA**
- 16.20–16.40 Mis seisus on praegu vedelkütuse tootmine VKGs?**
Viru Keemia Grupp ASi juhatuse liige **JAANUS PURGA**
- 16.40–17.00 Arutlusring: Kas põlevkivist on võimalik kvaliteetset diislikütust teha?**

Märtsi soodushind (01.03.13–21.03.13) on **209 eurot** (km-ga 250,8 eurot)
Täishind alates 22.03.13 on **239 eurot** (km-ga 286,8 eurot)
Registreerimine telefonil 6670 0411
või registreerimine@aripaev.ee
Projektijuht: Karit Jõgi, telefon 667 0304

Koostööpartner:

Äripäev

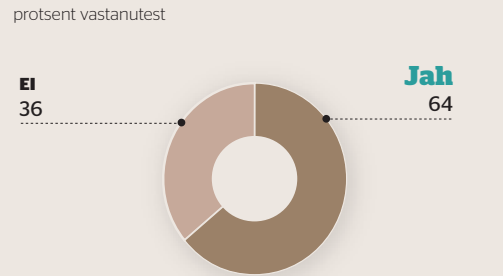
Eesti Õliühing
ESTONIAN OIL ASSOCIATION

ÄRIPÄEV 15. märts 2013
toimetaja Vilja Kiisler, tel 667 0150, e-post vilja.kiisler@aripaev.ee

GALLUP

Äripäeva peatoimetaja asetäitja Aivar Hundi-mägi kirjutas arvamusloos, et Eesti ettevõtlus-keskkonnale oleks parem, kui EAS üldse uksed kinni paneks.
Kas EAS peaks uksed sulgema?

EI
ASSO LANKOTS,
Leibur ASi juhatuse esimees

Keeruline küsimus. Ma ei ole selle teema peale väga palju mõelnud, sest sellel ettevõttel, mille-ga mina seotud olen – Leiburil –, ei ole EASiga vä-ga palju kogemust.

Kõrvaltvaatajana arvan, et EAS kui üks mee-de, kuidas ettevõtluskeskkonda elavdada, võiks jääda. Iseküsimus, kas seal on vaja rahajagamisel reegleid muuta. Ma siiski arvan, et EAS võiks eda-si tegutseda.

EI
JAAN ÜNAPUU,
riigikogu majanduskomisjoni aseesimees

EAS ei jaga ainult ettevõtlustoetusi, vaid ka regionaalseid toetusi. Keegi peab Eestis siiski makseagentuur olema.

Ma mäletan, kui 2000. aastate alguses jagas si-seministeerium ise regionaalseid toetusi. Siis ot-sustati kogu valdkond viia üle EASi. See tehti ära. Siseministeerium oli tollal vastu. Kui mina läksin 2003. aastal ministriks, siis muutusid regionaalse valdkonna toetused meie jaoks arusaamatumaks, aasta-pooletisega see selgines. Kui ministeeriu-mist lahkusin, jäin küll rahule selle tööga, mis EASis tehti.

See, et siin keegi emotsiooni ajendil arvab, et paneme mingi firma kinni – selle peale tekib kü-simus, et mida uut asemele pakume? See ei peaks küll niimoodi minema.

LUGEJA ARVAB

”Osa sotsiaalmaksu muutuks osa-liselt vabatahtlikuks. Tööandja osa väheneb, töötaja võib endale sot-siaalset kindlustatust juurde osta või ostmata jätta. See on OK-.

Kommentaar videole “Osa sotsiaalmaksu maks-ku töötajad”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levit:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised – ostu-keskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äri-päeva raamatuklubi raamatuid. Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Trükk AS Kroonpress
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Tol-metus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artik-lid, fotod, teabegraafika (sh päevaka-jalisel, majanduslikul, poliitilisel või re-ligioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodut-seerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kir-jaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöördu-da Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

ÄRILAUSE

”Jüri Kõo: Tasuks mõelda, kuidas luua juurde lisaväärtust. Siis on ka rohkem seda, mida ümber jagada.

Tööandjate keskliidu volikogu uus juht rõhutab soodsa ettevõtluskeskkonna tähtsust.

KOLUMN

Eksporditoetused karistavad tegelikke teenuse osutajaid

Majandusministri määruse-le tuginedes toetab Ettevõt-luse Arendamise Sihtasutus (EAS) rahvusvahelise kau-banduse vahendusettevõt-teid, mitte teenuse tegelikke osutajaid. Korra majja lõõmiseks tarvitseb ministril muuta oma määruses vaid ühte lauset.

Möödunud aasta mais jättis EAS rahuldamata meie ettevõtte eksporditoetuse saamise taotluse, viidates majandusministri määrusele “Ekspor-di arendamise toetamise tingimused ja kord”. Sellele tuginedes väitsid ametnikud, et kuivõrd Muuga sadamas tegutsevad terminalid osutavad stividoriteenusust välisriigi residentidele ekspedii-torite kaudu, siis ei peeta neid eksportijaiks.

See käsitlus on vastuolus globaalse transiidi-äri tegelikkusega, kus rahvusvaheliste kauba-omanikega müügikokkulepped sünnivad suu-resti stividori müügitegevuse tulemusena. Rää-kimata sellest, et kui Eesti riigile kuuluv Tallin-na Sadam korraldab uute terminalide operaato-rite leidmise konkursse, siis on vähemalt teoree-tiliselt määrava tähtsusega kaubakäive, mida ter-minali potentsiaalne operaator oma äriplaanis lubab. Samuti ei seleta see käsitlus seda, miks nii meie kui ka teiste stividoride müügimeeskonnad suure osa aastast välisriikides meie teenust müü-vad, et seeläbi uusi kaubavoogusid Eesti transii-dile juurde võita.

Ekspordi mõiste moonutatud. Määrusega on et-te nähtud toetus ekspordi arendamisele. Kuid ekspordi mõiste määruse tekstis on ekslik ja moonutatud. Sellest tulenevalt ei ole ettevõtted, kelle reaalne tegevus on suunatud ekspordile, määruse kohaselt eksportijad ega saa järelikult EASi toetusele loota. Peale selle on määruse järgi õigus saada toetust firmadel, kelle reaalne ärite-gevus ei puutu kuidagi eksporti.

Meetme määruses on esitatud selle eesmärk: toetada isikuid, kes otseselt võõrandavad kauba koos selle toimetamisega Eestist välisriiki või ot-seselt osutavad teenust välisriigi residentile. Jutt on ainult ettevõtetest, kes osutavad teenust välis-maa residentidele otse, ilma vahendajateta. Kuid praktikas selline tõlgendus ei tööta, sest sõnastus ei räägi mitte teenuse sisust, vaid üksnes teenu-se osutamise vormist. Transiidikeskuse termina-lid on stividoriteenususe eksportijad. Kuidas? Sel-

ERIK LAIDVEE
Transiidikeskuse AS juhatuse esimees

”Vastusta-jad on koh-tus möön-nud, et kitsendus pole mitte juhuslik, vaid polii-tiline tahe.

lepärast, et meie teenus – sadamaoperaatori töö kaupade laadimisel, lossimisel ja ladustamisel – on rahvusvahelise kaubanduse logistikaahela lü-li. Meie kliendid, st kaubasaatjad ja kaubasaajad (enamasti välisriikide esindajad) tellivad meie teenust Eestis registreeritud ekspediitor- ja agen-difirmade kaudu, kes on meie osutatavate tee-nuste edasimüüjad, kuid kellel endal pole mingit võimalust kliendile meie pakutavaid teenuseid osutada, sest neil puudub selleks ressursr. Selline on kaasaegne rahvusvahelise transiidiäri tava, sest nii on kõigile osapooltele kasulikum – meie teenust aitavad edasi müüa kümned ja kümned omavahel konkureerivad ekspedeerimisfirmad, kes on sisuliselt logistikateenususte müügiagendid. Näiteks kui Eesti ekspediitoril on mõne välisrii-gi residentiga sõlmitud leping väärtusega 1000 eurot (mida praeguses määruses olevas sõnastu-ses tõlgendatakse 100% ekspediitorfirma ekspor-di käibena), siis on sellest tema osa vaid juurde-hindlus, aga lõviosa on hoopiski operaatorfirma-de eksport, kes tegelikku teenust osutavad. See tähendab, et stividori teenus on eksporditeenus ja stividori teenuse osutaja ongi just ekspordi tee-nuse otsene ehk siis tegelik osutaja.

Vahendajat peetakse eksportijaks. Majan-dusministri määruks peab eksportijaks vaid sel-le teenuse vahendajat, kelle puudumine logisti-kaahelas sisulise teenuse osutamise seisukohalt ei muudaks midagi. Ekspediitor on samaväärne kindlustusmaakleriga, kes vahendab teenust, ent ei osuta seda. See on vajalik teenus ja me hinda-me ekspediitoreid samamoodi, nagu kindlustus-andjad hindavad maaklerettevõtteid.

Oleme EASi otsuse pärast ka kohut käinud. Vastustajad on kohtus möönnud, et meie teenu-se lõpptarbija lõppastmes on välisriigi resident, kuid samas väielnud, et kitsendus määruses pole mitte juhuslik, vaid poliitiline tahe – st mitte toe-tada sisulist teenuse osutajat, vaid vahendajat.

Seetõttu oleme juba möödunud aastal teinud majandusministeeriumile ettepaneku olukord ära klaarida, täpsustades ekspordi mõistet nii, et see võtaks arvesse rahvusvahelise kaubanduse te-gelikkust – eksport on kauba võõrandamine koos selle toimetamisega Eestist välisriiki, või teenu-se osutamine välisriigi residentile, kusjuures tee-nust võidakse osutada ka Eestis registreeritud va-hendaja kaudu.

REPLIIK

Tunnustame transiidiäris tegutsejaid

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium on eks-pordi toetamisel lähtunud ka-hest lähtekohast.

Esiteks, eksport on reeglina keerulisem ja pingutavam tege-vus kui müük koduturul.

Toetatakse pigem alustajaid. Seetõttu on pigem põhjenda-tud selliste ettevõtete toetami-ne, kes ekspordimist alles alus-tavad või oma ekspordistratee-giat muudavad (sisenevad uute-le turgudele, töötavad sisse uusi müügikanaleid jne).

Teiseks väärtustame nii kau-

TEA DANILOV
MKMi ettevõtluse osakonna juhataja 1. märtsini

”Kaebajal puudub õigus nõuda, et riik looks meetme, mis rahastaks tema tege-vust.

pade kui ka teenuste eksporti. Kuid sellegipoolest peame tõ-dema, et Eestis toodetud kauba ekspordist Eestisse jääv väärtus on reeglina suurem kui tran-siitkauba edasimüügist Eestis-se jääv väärtus, seda ka sellisel juhul, kui Eestis toodetud kau-ba müük leiab aset vahendaja-te kaudu.

Valikute tegemine on parata-matu. Kuigi majandus- ja kom-munikatsiooniministeerium ka transiitkauba edasimüü-ki mingil juhul ei alahinda ja tunnustab transiidiäris tege-

vaid ettevõtjaid, tuleb otsetoe-tuste piiratud ressursside juu-res samas paratamatult teha va-likuid.

Transiidikeskuse juhtumi arutelul halduskohtus märkis kohus oma otsuses järgmist: “Tegemist on majandus- ja kommunikatsiooniministri pä-devusse kuuluva ja kohtulikule kontrollile mittealluva poliitili-se otsustusega, millist tegevust toetada ja millist mitte.

Kaebajal puudub subjektiiv-ne õigus nõuda, et riik looks meetme, mis rahastaks tema te-gevust.”

SPETSID: CITI SAMM KINNITAB TALLINKI BÖRSILT LAHKUMIST. Kawe Kapitali juhatuse liikme Ago Lauri sõnul kinnitab varahaldusfirma Baltic Cruises Holdingu aktsiaost esialgseid mõtteid, et Tallink Grupp lahkub börsilt.

SILD: HÄID VALIKUID POLE. Me kasutame kõiki vahendeid rahumeelse lahenduse leidmiseks, ütles Arco Vara juht Tarmo

Sild laenulepingute ennetähtaegse ülesütlemise kommentaariks.

CITI OSTIS MILJONITE EEST TALLINKI AKTSIAID KOKKU. Reedel Tallinki aktsia suure käibega üllatanud tehingu tegija on teada. Väärtpaberite ostja oli detsembris laevanduskontserni suurimaks aktsionäriks tõusnud CVCI Growth Fund II tütarettevõtte Baltic Cruises Holding L.P.

TOIMETAJA VEERG

Brüsseli argpüksid

Peaminister kiitles hiljuti riigikogu ees, et Eesti on Euroopa agaramaid eurodirektiivide ülevõtjaid, justkui oleks see tubli töö märk. Vastupidi. Eestis kehtivaid direktiive luges jääb mulje, et meie Brüsseli ametnikud ei tegele muu kui noogutamisega. Kuidas muidu on võimalik, et omaks võetakse ka kõige rangemad nõudmised.

Väiksed löögi all. Euroseadused riivavad kõige sagedamini väikesi tootjaid, kaupmehi ja põllumehi. Näiteks ei pääse linnukasvatajad mahelihaga polettidele, sest nad ei suuda kõrgeid euronõuded täita.

Muidugi saab küsida toetusi, aga siis tulevad uued nõudmised. Valgamaa põlumees rääkis, et ta ei saa rahulikult tööd teha: ühel päeval seisab põlluservas tööinspeksioon, teisel terviseamet. Kolmandal päeval esitab nõudmisi PRIA ametnik või keskkonnakaitsetöötaja. Kõik kimbutavad töömeest nagu herilased. Kui miski ei klapi, teevad ametnikud kiiresti trahvi või määravad mõne muu (euro)karistuse.

Eesti ametnikke töötab eurokomisjonis poole rohkem kui riigikogus: kokku 202. Neist üle poole tegeleb poliitikaga. Lisaks on tööl lepingulised tööta-

KATARIINA KRJUTSKOVA
Aripäeva ajakirjanik

”

Kui alandlik seaduste vastuvõtmine jätkub, söövad euroseadused lõpuks siinse seadusandluse välja.

jad ja eksperdid, kelle kohta statistika puudub. Võib eeldada, et Eestil on Brüsselis vähem ametnikke kui teisel riikidel. Seetõttu on ehk paratamatu, et nad ei jõua kõigega kursis olla. Ometi on ametnikel seadusloomes asendamatu roll.

Sõnakus on risk. Kui Eestit esindav ametnik hakkab ekspertkomitees mõne seaduse vastu protestima, peab ta kõneks valmistuma. Nupule vajutama. Põhjendama oma seisukohti. Olema valmis tähelepanuks. Kuid ka selleks, et peavoolu euroseaduste esindajad kritiseerivad teda hiljem või lähedavad kaebama teiste liikmesrii-

kide esindajatele, et Eesti ametnik eristub euroopalikust pealiinist.

Ametnikule on sõnakus risk, sest hiljem võib tulla poliitiketmaga kärtsuma. Tal on kasulik hääletada valmis „lahenduste” poolt. Ka Eesti ministrid on võtnud normiks Euroopa pealiinile mitte vastu astuda. Brüsseli kiitus on võimalolijatele valimisreklaam ja kindlustab isiklikku karjääri.

Eesti ei avalda arvamustki. Riigikogusse jõuavad juba valmis euroseadused, kus on raske suuri muutusi teha. Riigikogu saab arvamust avaldada ELi seaduseelnõude kohta, aga Eesti pole seda võimalust kasutanud. Seevastu on paaril korral arvamust avaldanud Läti. Muljet avaldab Portugal, kes avaldas ülemöödunud aastal arvamust 184 korda.

Riigikogulased vabandavad, et neil pole jaksu kõigi seadustega tutvuda. Nii tekib paratamatult küsimus, kas võiks riigiteenistujaid asendada seaduste tõlkijatega. Brüssel suudab aastas toota tuhandeid seadusi. Riigikogu heal juhul paarsada. Kui selline alandlik seaduste vastuvõtmine jätkub, söövad euroseadused lõpuks siinse seadusandluse välja.

VASTUKAJA

Milleks koorida ettevõtjat?

Ajakirjanduses on viimasel ajal ilmunud seisukohti, et ühemehe-OÜ tegevus on ebaeetiline, kuna nii makstakse vähem makse. Vähem makse maksta ei ole mitte taunimisväärne tegevus, vaid iga juhtor-gani liikme kohustus. Kui juhatuse liige maksab makse priiskavalt, siis tekib aktsionäril küsimus, kelle huvides juhatuse liige tegutseb: riigi või aktsionäri?

Ei dividendide maksustamisele. Teenuste osutamises oma äriühingu kaudu pole midagi taunimismäärset, sest üldjuhul tegemist on ettevõtlusega. Ettevõtluse tulu ei peaks sotsiaal-maksuga koormama.

Dividendide maksustamine sotsiaalmaksuga tekitab ka küsimuse, miks on eraisikust aktsionäri maksukoormus kõrgem juriidilisest isikust aktsionäri-ga võrreldes.

Ja kuidas seletada Eesti eraisikust aktsionärile seda, et nt Läti eraisik, kes tegutseb Läti äriühingu ja selle Eesti tütre kaudu, peab Eestis vähem sotsiaalmaksu maksuma.

Ühemehe-OÜ kaudu teenuse

KAIDO LOOR
Soraineni partner

”

Vähem makse maksta pole mitte taunimisväärne, vaid iga juhtorgani liikme kohustus.

osutamine pole nii levinud, et dividendi täiendava maksustamisega riik midagi märkimisväärt saavutaks. Pigem peaksite tegelema käibemaksupetustega, mis viivad käibemaksulaekumistest välja mitmeid, kui mitte kümneid protsente.

Praegune käibemaksusüsteem sisuliselt sponseerib organiseeritud kuritegevust, mis petab riigilt käibemaksu välja. Lisaks paneb maksumaksjat nõrdima see, et riik püüab kaotatud käibemaksu sisse nõuda heausketelt ostjatelt, ja kuna

probleem asub kuskil massiivse ja kolossaalse vahepeal, siis kohtud sellega ka nõustuvad.

Tegelikult peaksime ühiskonnana endalt küsima: mida me ettevõtjatele soovime? Koorida neilt maksuraha või töökohtade loomist?

Töökohtade loomine on primaarne. Kuna töökohtade loomise anne, oskus ja tahtmine on vaid vähestel, kuid aitab paljusid nii era- kui ka avalikust sektorist, siis pigem peaksime endalt küsima: kas oleks mõistlik vabastada ettevõtjad igasugustest maksudest ja kergendada neile kehtivaid regulatsioone?

Selline samm võiks tõesti arendada ettevõtluskultuuri ja mitmekesisuse uuele tasemele.

Mulle meeldiks Eesti, mis kihab ettevõtlusest, kus inimestel on võimalik valida palju-de (omavahel mh palgaga konkureerivate) tööandjate vahel. Võib-olla oleks dividendide maksustamise asemel hoopis suurem kasu sellest, kui lähiriikide ettevõtjad Eestis kehtiva maksuvabastuse tõttu oma töökohad Eestisse koliks.

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

ÄRIPÄEVA KOOLITUS

23. aprillil ja 21. mail

KOOSOLEKUD – MIDA VÕTTA, MIDA JÄTTA?

UUS!

Kuidas korraldada vaid tõeliselt kasulikke koosolekuid?

Koolitajad on **MARE PORK** ja **HEITI PAKK**

Koolituse hind on 495 eurot (km-ga 594 eurot).

Täpsem programm aadressil www.koolitus.aripaev.ee

Äripäev

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee

PRIVILEEG
ainult Äripäeva lugejale

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE, ÄRIPÄEVA LUGEJALE. Vaata pakkumisi privileeg.aripaev.ee

Alla
6.5€/in

Imre Kose & Gourmet Club

38 €

Imre Kose & Gourmet Clubi särav sünnipäeva- või nõupidamispakett. See on kokku pandud vaid Teile või Teie sõpradele ning partneritele mõeldes. Ainult võimalikult värsked ja naturaalsed komponendid eesmärgiga pakkuda ainulaadseid uusi maitseaudinguid. Tarne juba järgmiseks päevaks. Pakkumiste arv on piiratud.

Vaata kõiki pakkumisi: privileeg.aripaev.ee

TÕUSJA

Playtech'i eelmise aasta kasum tegi suure kasvu.

Playtech Ltd.

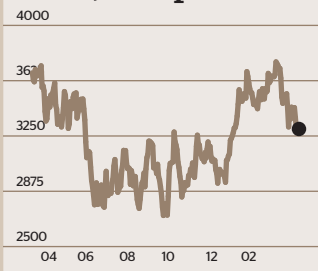
611,00 GBp **6,26%** ▲

LANGEJA

Rio peab plaane Kanada rauamaagi tootmisest tagasi tõmbuda.

Rio Tinto

3301,5 GBp **-2,24%** ▼

ÄRIPÄEV 15. märts 2013

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

BÖRS

Kas Tallink lahkub börsilt?

Suurfond ostis 5 miljoni eest aktsiaid juurde

Ä RAIVO SORMUNEN, ROMET KREEK
raivo.sormunen@aripaev.ee, romet.kreek@aripaev.ee

Möödunud aasta detsembris Tallink Grupi suuromanikuks tõusnud CVC Growth Fund II tütarettevõtte Baltic Cruises Holding L.P. ostis juurde suure portsu börsifirma aktsiaid, kiskudes sellega taas üles spekulatsiooni ettevõtte võimaliku börsilt lahkumise kohta.

13. detsembril 2012 viielt Tallink Grupi suuromanikult (sh Infortarilt) 116,56 miljoni euro eest 15,7% osaluse börsifirmas soetanud Baltic Cruises Holding ostis möödunud reedel fondidelt ja suurinvestoritelt Tallinki aktsiaid veel juurde.

Naistepäeval tehtud 5,25 miljoni eurone blokktehing viskas Tallink Grupi aktsia päevakäibe viimase kahe ja poole aasta kõrgeima tasemeni ning tõstis Baltic Cruises Holding'u osaluse firmas 16,5%ni. Väärtpaberite ostja ei olnud suureks üllatuseks, sest möödunud aasta lõpus endale aktsiaid soetanud Baltic Cruises leppis börsifirma suuraktsionäridega kokku, et kuni 30. aprillini ei või ülejäänud lepingu osapooled endale Tallinki aktsiaid juurde osta.

Kas väärtpaberite juurdeostmine ei näita fon-

Ä Tehingud **Citi ostis, SEB müüs**

mln aktsiates

OSTJA	
Baltic Cruises Holding	5,25

SUUREMAD MÜÜJAD	
Skandinaviska Enskilda Banken AB Rootsi kliendid	-2,05
Skandinaviska Enskilda Banken S.A kliendid	-1,49
JPMorgan Chase Bank, National Association on Behalf of Swedish residentskonto	-0,75
Luksusjaht (Sven Lennart Alpstal)	-0,5
Bank of New York Mellon SA NV/Omnibus BT G konto	-0,41

di soovi ka väikeaktsionäridele pakkumine teha või aktsia börsilt suisa minema viia?

Võib börsilt lahkuda küll. Jaanuari alguses Tallinki võimaliku börsilt lahkumise kohta spekulatsiooni välja visanud Kawe Kapitali juhatuse liige Ago Lauri pole oma meelt muutnud.

“Milleks osta suur kogus kallilt, keelata teistel turult aktsiat osta ja siis hiljem loobuda võimalusest odavamalt positsiooni suurendada, kui selline võimalus avaneb”, märkis varahaldusfirma portfelli haldur. Ometi möönis Lauri, et siiski ei saa sada protsenti väita, et see tähendab kindlasti tulevast pakkumist kõikide aktsiate omandamiseks.

Ka väikeinvestor ja Tallinki aktsionär Rene Ilves kardab endiselt, et Tallink Grupp võib börsilt lahkuda.

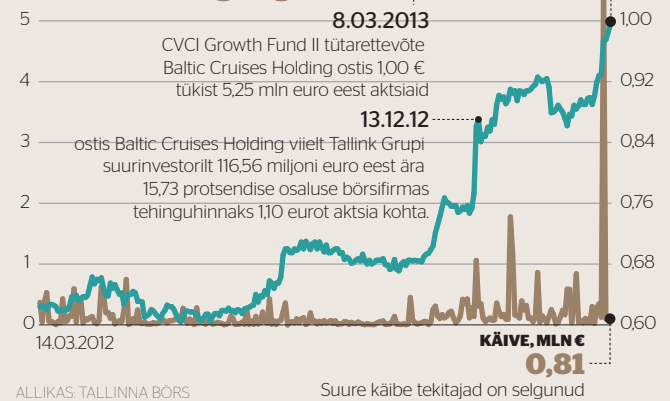
“Tallinna börsile oleks see aga äärmiselt kurb. Eriti veel nüüd, kui Tallinkist on saamas regulaarset dividendi maksev ettevõtte,” lisas 161 000 laevanduskontserni aktsia omanik.

Ilves oletas, et praegu helistab Baltic Cruise'i esindav maakler suuremaid aktsiaomanikke läbi ja teeb neile ostupakkumisi. Praegu pakutakse hinnaks 1 euro aktsia kohta.

“Arvestades, et nad maksid Infortarile 1,10 eurot aktsia kohta, siis on nad valmis ilmselt aktsiate eest ka rohkem maksma,” arvab väikeinvestor. Samas on ka vastasleeri esindajaid.

Ä Tulemused

Tallinki aktsia on tõusnud aastaga ligi 60%

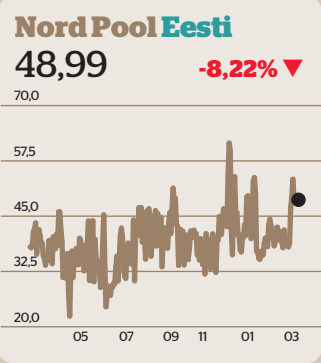
1,10

eurot aktsia kohta maksis Baltic Cruises Holding 13. detsembril 2012, soetades Tallinkis 15,72% osaluse. 8. märtsil maksti 0,78% osaluse eest 1,00 euro aktsia kohta.

49%

ehk 168,5 miljoni euroni tõusis Playtechi eel-mise aasta kasum.

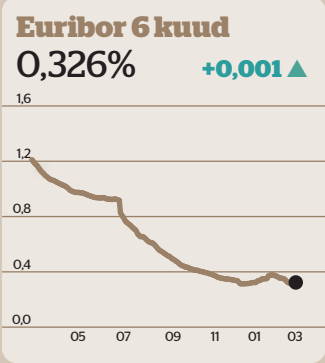
Eratarbijad peaks arvestama, et elektrienergia hinnale lisan-dub lepingus ka käibemaks.

Eurot on mõjutamas poliitili-sed mured euroala suurimates riikides.

Euroopa Keskpank ei pruu-gi enam baasintressimäärasid langetada.

Ä Kommenteaar
Miks müüs SEB Tallinki aktsiaid?

SEB Ida-Euroopa aktsiatiimi fon-dijuht Alo Kullamaa toob välja kolm põhjust, miks SEB fondid Tallinki aktsiaid Baltic Cruises Holdingule müüsid. **PÄRAST** hinnatõusu tundub akt-sia kallivõitu ning sektori seest leiame Ida-Euroopas atraktiivse-maid võimalusi **OLULISELT** muutunud konku-rentsiolukord Tallinna–Helsingi liinil, mis on Tallinki peamine ka-sumiallikas **KARDAME** likviidsuse vähene-mist Tallinna börsil pärast fi-nantstehingute maksu kehtes-tamist

CITI Venture fondidel on Lää-nemerel seilavasse Tallinkisse usku.

FOTO: ANDRAS KRALLA

“Citi osaluse suurendamine ei viita iseenesest ettevõtte lahkumisplaanidele ning Tallinki bör-silt lahkumine pole lähiajal kuigi tõenäoline,” üt-les Nordic CF Advisory partner Alar Voitka.

Mitu argumenti toetab börsile jäämist. Voitka sõnul poleks börsilt äramineku plaanide korral Infortaril mingit mõtet lasta Citi fondidel oma osalust Tallinkis kaks korda suurenda. Samas ei välista täielikult börsilt lahkumist ka Voitka. “Ar-vestades suurte kruiisiettevõtete mõnevõrra kõr-gemaid väärtuskordajaid, on ülevõtmine iseene-sest mõeldav. Kuid vaevalt, et seda valmistaks ette vaid 17% osalusega finantsinvestor,” täpsustas ta. Tallinki börsilt lahkumist ei usu ka LHV Pan-ga analüütik Joonas Joost. “Tallink on hiljuti juhtkonna ja töötajate motiveerimiseks jaganud aktsiaoptsioone. Börsilt äraviimisel oleks selle programmi potentsiaalne väärtus väiksem võr-reldes sellega, kui ettevõte jätkaks börsil,” ütles Joost ning lisas, et pehme argument börsilt ära-viimise vastu on seegi, et nn rahvaaktsia kaup-leb veel endiselt allpool IPO hinda ning võimalik mainekahju võiks aidata parandada konkurenti-de positsioone. Tallink Grupi aktsia tuli Tallinna börsile 2005. aasta detsembris praegusse väeringusse ümber-panduna 1,318 eurol. Eile tegi aktsia läbi 2,9% hinnaralli ja lõpetas täpselt ühel eurol ehk kõr-geimal tasemel pärast 2008. aasta jaanuari.

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontakteeruge pangaga						
Swedbank***	0,01 (7)	-	-	-	0,06	0,16	0,26	0,36	0,46	0,56	190
Swedbank***	0,01 (7)		0,05	0,05	0,10	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50	0,70	0,90	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,10	0,15	0,20	0,35	0,45	0,55	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,50	0,60	0,70	1,00	1,30	1,50	1,70	2,00	350
DNB	0,10(7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200(4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,90	1,25	2,00	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,50	0,50	0,95	1,30	2,05	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontakteeruge pangaga				
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,55	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,50	1,00	1,30	1,50	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***tavades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0.10% kõrgem (3) personaalpank, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt, (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägil **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Haarake võimalusest ja liituge 18.02.-31.03.2013 soodsalt Swedbanki pensioni III sambaga.

Swedbanki pensionifondide fondivalitseja on Swedbank Investeeringimisfond AS. Tutvuge fondide prospektidega aadressil www.swedbank.ee/fondid või lähimas Swedbanki kontoris.

Lisainfo saamiseks pöörduge Swedbanki investeerimistoe poole telefonil 613 1606 või e-posti aadressil investeeringimistugi@swedbank.ee.

8,3658

Austraalia dollar	AUD	1,2495
Bulgaaria leev	BGN	1,9558
Hiina jüaan	CNY	8,0415
Hongkongi dollar	HKD	10,0370
India ruupia	INR	70,3340
Jaapani jeen	JPY	124,7900
Kanada dollar	CAD	1,3279
Korea won	KRW	1438,3800
Leedu lilt	LTL	3,4528
Läti latt	LVL	0,7013
Norra kroon	NOK	7,5320

39,9352

Poola zlott	PLN	4,1549
Rumeenia leu	RON	4,3981
Singapuri dollar	SGD	1,6193
Suurbritannia nael	GBP	0,8657
Sveitsi frank	CHF	1,2347
Taani kroon	DKK	7,4575
Tai baat	THB	38,3580
Tšehhi kroon	CZK	25,6150
Türgi liir	TRY	2,3456
Ungari forint	HUF	305,3000
USA dollar	USD	1,2937

Kütused **14.03**

USD	
Nafta IPE, bbl	109,77
Nafta NYMEX, bbl	92,70
Mootoribensiin, t	966,00
Diislikütus, t	944,25
Kerge kütteõli, t	913,75
Masuut (1% väävel), t	616,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	3,766

Põllumajandus **14.03**

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USc/nael	139,65
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	535,10
Kakao NYBOT, USD/t	2124,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	193,50
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	461,75

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid **13.03**

USD/t	
Alumiinium LME	1988,5
Vask LME	7808
Plii LME	2247,5
Nikkel LME	17140
Tina LME	23920
Tsink LME	2001,5

Väärismetallid **14.03**

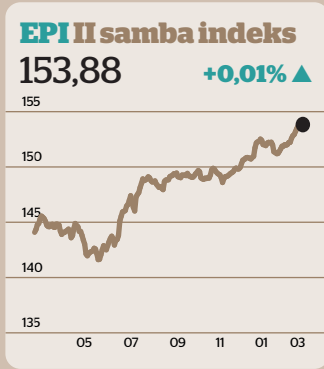
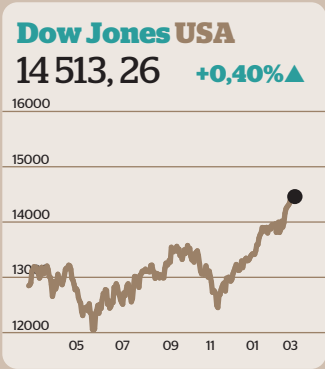
USD/unts, unts = 31,1035 g	
Kuld COMEX	1586,82
Plaatina NYMEX	1586,75
Palladium NYMEX	764,35
Höbe COMEX	28,78

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	5,17	-0,58	5,19	0,67	-
Latvijas Gaze	6,29	1,45	11,86	0,59	-
Olainfarm	4,26	1,91	6,17	1,65	-

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,68	0,00	-	3,7	4,0
City Service	2,060	-0,96	15,5	1,2	11,2
Invalda	2,310	0,00	-	1,1	-
Linas Agro	0,677	0,00	2,7	0,9	-
Panevezio Statybos	1,180	-0,84	20,1	0,6	-
Siauliu Bankas	0,287	0,35	18,0	0,8	-
Snaige	0,493	0,00	-	1,8	-
TEO LT (Telekomas)	0,820	1,99	13,8	2,1	7,1

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	4,09	-0,24	18,5	3,8	9,8
Citycon	2,49	-0,40	10,3	0,9	5,4
Elisa Comm.	16,83	0,60	12,6	3,1	7,7
Finnair	2,97	-0,34	-	0,5	-
Fortum	15,13	0,40	9,5	1,3	-
HKScan	3,80	-1,55	13,7	0,5	4,5
Kesko	25,02	1,30	19,1	1,1	4,8
Neste Oil	11,34	-0,09	-	1,1	3,1
Nokia	2,70	0,82	-	1,2	7,4
Olvi	21,44	1,04	17,3	3,1	2,3
PKC Group	17,76	0,51	15,6	2,3	3,4
Stockmann	14,00	-0,64	18,8	1,1	3,6
Stora Enso	5,26	-1,59	8,6	0,7	-
UPM Kymmene	9,09	-0,76	-	0,8	6,6
YIT	17,60	0,46	12,4	2,1	4,0

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 15. märts 2013
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

Käsiraamat valmib koostöös advokaadibürooga

BORENIUS
ATTORNEYS AT LAW
www.borenius.ee

Ettevõtja käsiraamat

Äri omandamise ja müümisega seotud
õiguslikest aspektidest kirjutavad
vandeadvokaadid Karina Paatsi ja Heili Haabu

kasiraamat.aripaev.ee/ettevotja

Äripäev

Tellimisinfo telefonil 667 0100

Äripäeva käsiraamat

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,42	3,54	3,48	12,49	7,10	11,18	4,17	-5,66	18 653 431
Avaroni Privaatportfell B, EUR	13,45	13,45	13,45	3,47	3,00	8,39	5,88	-	5 404 945
Avaron Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	10,64	10,64	10,64	1,47	1,83	-	-	-	5 286 115

Compensa Life

12.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,37	-	4,50	19,60	8,80	4,50	5 381 073
Völakirjaportfell, EUR	-	-	11,87	-	0,60	5,20	4,10	-	536 484

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 28.02.2013. Völakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 28.02.2013.

Danske Capital AS

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,96	0,97	0,97	1,07	1,09	6,34	3,01	2,92	10 779 825
Danske Pension 50, EUR	1,12	1,13	1,13	1,47	1,93	6,70	3,01	3,06	147 223 215
Danske Pension Intrass, EUR	0,87	0,88	0,88	0,68	0,22	5,85	3,13	3,29	3 337 859
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,41	1,45	1,43	7,34	3,65	9,20	5,80	4,86	3 052 011
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intrass Pluss, EUR	0,76	0,77	0,76	2,92	0,10	5,40	3,04	-	193 154

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,92	0,92	0,00	0,16	3,76	3,15	3,98	8 718 662,29
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,10	1,11	1,11	1,86	1,49	4,16	2,83	1,71	40 871 965,80
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,62	0,63	0,63	2,54	2,12	3,66	-	-	1 468 536,70
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,85	0,87	0,86	2,04	1,88	5,01	2,46	-	482 406,32
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,89	0,91	0,90	2,74	2,17	4,46	2,69	-	527 231,83
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,85	0,86	0,85	3,70	3,25	2,10	-0,84	-	549 779,49

LHV Varahaldus

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,38	1,39	1,39	2,04	2,30	7,67	5,77	5,57	163 449 332
Pensionifond M, EUR	1,10	1,11	1,11	1,38	1,26	6,58	4,84	6,78	25 069 844
Pensionifond S, EUR	1,17	1,18	1,18	0,78	0,23	4,86	3,80	7,47	36 714 544
Pensionifond XL, EUR	1,18	1,19	1,19	2,25	3,35	8,77	5,70	5,55	38 074 457
Pensionifond XS, EUR	1,08	1,09	1,09	0,72	0,09	5,83	4,16	7,31	8 455 981
Täiendav Pensionifond, EUR	1,31	1,32	1,32	7,85	3,70	9,90	6,00	4,10	4 836 297
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	9,05	9,14	9,14	14,12	11,37	11,91	12,32	-1,80	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,78	5,84	5,84	14,18	11,37	11,92	12,31	-1,82	5 565 012
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,27	8,35	8,35	15,11	3,17	1,38	1,32	-1,06	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,28	5,34	5,34	15,10	3,17	1,38	1,32	-	1 431 210

Nordea Pensions Estonia

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,93	0,94	0,94	2,22	3,35	5,54	5,09	-	49 946 252,02
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,77	0,77	0,77	2,82	5,01	6,28	5,57	-	5 446 000,32
Nordea Pensionifond B, EUR	0,89	0,90	0,90	1,50	1,57	5,66	4,74	-	10 781 374,62
Nordea Pensionifond C, EUR	0,81	0,82	0,82	0,76	-0,14	3,89	3,32	-	1 983 201,45
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,13	1,15	1,14	11,77	6,73	7,5	6,67	-	3 379 863,27
Nordea Pensionifond Intrass Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	0,00	1,34	5,62	-	-	520 319,92

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com, www.gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee

NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee, www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

euro maksis eile Tallinna börsil Tallinki akt-sia.

Gerrick Johnson: Lego on kasumite järgi maailma suurim mänguasjade valmistaja ning nende kasumimarginaal oli viimases kvartalis 71 protsenti.

BMO Capital Marketsi analüütiku sõnul on Lego väärtus 14,6 miljardit dollarit, Matteli väärtust hinnatak-se 14,4 miljardile dollarile.

FONDID

reklaam

Mandatum Life

12.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	114,16	113,59	113,59	-	0,52	5,22	4,12	-	-
Konservatiivne, EUR	112,27	111,16	111,16	-	1,70	1,87	2,45	-	-
Tasakaalustatud, EUR	111,78	110,13	110,13	-	2,29	-0,25	1,46	-	-
Progressiivne, EUR	106,61	104,52	104,52	-	3,05	-2,85	-0,06	-	-
Agressiivne, EUR	110,96	108,79	108,79	-	3,06	-2,44	-0,08	-	-
Investeeringisportfelliid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	139,76	139,06	139,06	-	0,60	5,98	4,66	-	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	122,18	119,78	119,78	-	1,62	-7,00	0,35	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	106,40	104,32	104,32	-	0,74	-1,80	-1,31	-	-
Mandatum Life Global Equity Abs, EUR	138,48	135,77	135,77	-	2,61	1,12	-0,12	-	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	152,90	149,91	149,91	-	2,09	2,30	0,73	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,80	0,80	0,80	1,95	-0,34	3,76	3,08	1,24	42 040 537,51
Pensionifond K2, EUR	0,88	0,89	0,89	3,32	0,79	5,59	4,06	0,47	158 390 382,57
Pensionifond K3, EUR	1,03	1,04	1,04	5,69	2,35	7,08	5,24	0,62	402 423 243,97
Pensionifond K4, EUR	0,77	0,78	0,78	9,29	3,69	7,43	5,33		32 502 713,89
Pensionifond V1, EUR	1,19	1,20	1,20	4,22	1,22	7,65	4,74	-0,07	9 530 255,62
Pensionifond V2, EUR	0,92	0,93	0,93	7,11	3,24	8,71	5,56	-1,02	17 568 281,00
Pensionifond V3, EUR	1,08	1,09	1,09	11,57	5,57	9,04	5,65	-2,74	34 996 303,22
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,04	4,14	4,08	19,08	5,45	-10,47	-6,80	-16,14	5 765 843,38
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	8,48	8,70	8,57	24,24	0,85	17,73	3,72	-14,79	29 251 897,67
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	3,42	3,51	3,46	23,71	4,08	12,72	-3,95	-21,75	8 009 989,28
Fondifond 100, EUR	10,08	10,34	10,19	14,07	6,48	7,98	5,59	-1,80	64 103 543,32
Fondifond 30, EUR	11,16	11,44	11,28	5,59	2,07	7,10	4,22	1,25	14 435 701,19
Fondifond 60, EUR	10,76	11,03	10,87	9,19	3,99	7,72	5,27	-0,06	52 308 035,13
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,98	16,39	16,15	24,91	6,04	-0,07	3,04	-7,73	50 350 721,04

AS SEB Varahaldus

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,740	0,748	0,748	2,85	3,82	3,92	2,38		9 209 088,93
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,902	0,911	0,911	0,84	-0,19	2,79	3,08	4,33	54 004 137,55
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,828	0,836	0,836	0,99	1,30	2,76	2,51		12 912 891,72
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,959	0,969	0,969	1,63	2,15	4,11	2,77	-1,18	272 672 273,35
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,925	0,944	0,935	12,67	5,01	4,69	4,01	-2,00	13 961 552,55
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,132	1,155	1,143	3,79	0,90	3,10	2,74	-0,50	10 490 145,18
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	7,201	7,347	7,274	11,09	4,410	6,350	5,520	-4,410	4 161 007,66
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,519	8,691	8,605	7,60	2,600	4,620	4,900	-3,000	6 010 702,18
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,678	10,893	10,786	3,41	0,780	6,110	4,740	1,340	1 135 007,40
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	13,133	13,133	13,133	5,18	-0,190	8,490	6,630	5,560	62 239 926,24
SEB Kasvufond A, EUR	6,541	6,673	6,607	21,85	-0,810	5,340	0,380	-6,020	14 861 127,28
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,506	1,506	1,506	2,91	0,070	6,730	4,890	4,970	422 140 000,00
SEB Danish Mortgage Bond Fund, EUR	128,804	128,804	128,804	2,94	-0,360	3,540	4,980	5,290	157 500 000,00
SEB High Yield Fund, EUR	130,018	131,318	130,018	3,88	1,610	9,400	-	-	1 959 860 000,00
SEB Short Bond Fund EUR	1,271	1,271	1,271	0,21	0,160	-0,080	0,040	-	55 910 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	106,021	107,081	106,021	-	2,670	-	-	-	285 560 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	105,504	105,504	105,504	-	1,560	-	-	-	196 920 000,00
SEB Strategy Growth Fund	108,390	109,474	108,390	-	5,560	-	-	-	201 170 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	106,394	107,458	106,394	-	4,190	-	-	-	296 300 000,00
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	2,828	2,886	2,857	20,11	0,320	10,570	1,600	-3,820	163 970 000,00
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	2,642	2,696	2,669	16,17	5,160	0,070	-5,380	-6,240	73 040 000,00
SEB Russia Fund, EUR	9,876	10,076	9,976	24,49	3,240	-9,810	-0,710	-1,750	308 310 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindu saab vaadata www.seb.ee/fondikursid. Fondide mahud on seisuga 31.01.2013.

Trigon Funds

13.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	89,84	92,59	91,68	22,75	7,10	-9,90	-20,24		2 346 570
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	178,96	184,44	182,61	17,85	10,23	8,44	0,84		5 012 340
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	13,28	13,75	13,48	21,15	4,49	5,52	-6,64	-12,11	1 816 493
Uus Euroopa Fond, EUR	20,40	21,13	20,71	13,67	1,72	11,89	8,49	-3,19	22 421 578
Venemaa Top Picks Fond, EUR	20,02	20,73	20,33	25,90	-2,07	-10,97	4,73	-0,33	9 570 619

pollumajandus.ee

26. märts

Oru hotell Tallinnas

PÄEVAKAVA:

Seminari sissejuhatus.

Seminaripäeva modereerib Baltic Agro ASi arendusdirektor **MARGUS AMEERIKAS**

Mida pidada silmas rendilepingu sõlmimisel ja lõpetamisel?

Advokaadibüroo Aivar Pilv advokaat **KARIN PLOOM**

- Rendilepingu olemus ja erisused;
- Poolte õigused ja kohustused;
- Rendilepingu lõppemine ja õiguskaitsevahendid.

Rahvusvahelise müügilepingu erisused.

Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat **ILMAR-ERIK AAVAKIVI**

- Lepingupartneri õigusvõime kindlakstegemine;
- Müügilepingu eseme määratlemine;
- Poolte õigused ja kohustused ning õiguskaitsevahendid;
- Rahvusvahelisele müügilepingule kohaldatav õigus ja kohtualluvus.

Rahvusvahelised tarneklauslid ning Euroopa Liidu regulatsioon põllumajandustoodete müügi kohta.

Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat **TAMBET LAASIK**

- Tarnekokkulepetest üldiselt;
- Incoterms tarneklauslid;
- Euroopa Liidu regulatsioon põllumajandustoodete müügi kohta.

Finantseerimisvõimalused põllumajandusseadmete omandamisel – kas eelistada laenu või liisingut?

Advokaadibüroo Aivar Pilv vandeadvokaat **MERILIN VALDMAA**

- Põllumajandusseadmete omandamise finantseerimise võimalused;
- Laenu- ja liisingulepingute olemus ja õiguslik regulatsioon;
- Laenu- ja liisingulepingute olulisemad erisused.

Seminari lõpetamine.

Baltic Agro ASi arendusdirektor **MARGUS AMEERIKAS**

OLULISED LEPINGUD PÕLLUMAJANDUSSEKTORIS

Seminari eesmärgiks on anda ettevõtjale ülevaade enamkasutatavate lepingute olemusest, vormistusest, sisust ja nende lepingutega seotud kohustustest ning vastutusest. Seminari sihtgrupiks on kõik põllumajandussektoris tegutsevad ettevõtjad.

ADVOKAADIBÜROO AIVAR PILV
AIVAR PILV LAW OFFICE

Äripäev

Seminari **soodushind** kuni 20.02.2013 registreerudes 119 eurot (+km). Hiljem registreerujatele 169 eurot (+km). Info ja registreerimine telefonil 55 53 3789 või e-posti aadressil meelika@pollumajandus.ee, registreerimine@aripaev.ee

www.pollumajandus.ee

Bart Chilton: Arvestades seda, kui ulatuslik oli Libori manipuleerimine, siis ma eeldan, et ka teisi hindu võidi manipuleerida.

USA toorainete ja futuuride kauplemiskomisjoni (CFTC) voliniku sõnul pole nad veel ametlikku juurdlust alustanud, vaid praegu kontrollitakse väärismetallide hindade fikseerimise aspekte, näiteks kui läbipaistvad hinnad on.

811,69

+1,22%▲

perioodi kõrgeim 814,18
perioodi madalaim 585,08

TÕUSJAD

Playtech Ltd

610,00 GBp

+6,09%

France Telecom

8,38 EUR

+5,50%

Ebay Inc

52,80 USD

+3,56%

Telefonica SA

11,44 EUR

+3,44%

Heidelberg Cement

56,42 EUR

+3,37%

CRH Plc

17,61 EUR

+3,13%

Lego tulude hüppeline suurenemine on teinud kolm mänguasjatootja omanikku miljardäriks.

Riskifondid on selged kaotajad

Wall Streeti "targaks rahaks" peetud riskifondid pole sel aastal aktsiaturge suutnud edestada ning on jäämas ilma viimaste aastate suurimast aksiarallist. See tekitab aga fondi investoreile meelehärmi.

Riskifondide keskmine tootlus on aasta algusega tõusnud 2,67 protsenti, mis jääb selgelt alla aktsiaindeksi Standard & Poor'i 6,2protsendilise tootlusele. Toorainete riskifondide tootlus on seevastu eriti nõrk olnud.

Kuid leidub ka neid, kellel on väga hästi läinud. Nii Omega Advisori juht Leon Coopermann kui ka Appaloosa Managementi juht David Tepper kinnitasid CNBC-le, et nende fondide esitus on olnud aktsiaturgude tõusust parem. Mõlemad fondijuhid on terve aasta panustanud aktsiate tõusule. Tepper on aktsiate suhtes jätkuvalt positiivne ning prognoosib aktsiaturgudele majanduse paranedes veel 20protsendilist tõusu.

Teised riskifondijuhid on S&P 500 trajektoori suhtes ebakindlad, sest kardetakse, et lühiajaline langus märtsis või aprillis võib mõjutada fondide tootlust. Üleostetud turg võib viia suurte kaotusteni suvel.

"Ma arvan, et ollakse ikka kartlikud, kuigi me oleme tegemas uusi tippe," ütles ühe suure New Yorgi riskifondi juht, kes ei soovinud oma nime avalikustada. "Tõenäoliselt vähendavad paljud riskifondid oma pikki positsioone ning kindlustavad end langusriskide vastu."

Mitme riskifondijuhi arvates muutuks praegune ralli stabiilsemaks, kui suured pensionifondid vähendaksid võlakirjade osakaalu ja ostaks juurde aktsiaid. Kas see aga juhtub, pole teada.

Kuid investorid on rahutud. Võrreldes eelmise aasta veebruariga kasvas nende investorite arv, kes tõmbasid riskifondidest raha välja. Osa investoreid ja maaklereid ütles, et nad mässavad riskifondide senise poliitika vastu – see on liiga keerulised raha väljavõtmise tingimused ja kõrged teenustasud.

Eelmisel aastal tõusis S&P 13 protsenti, kuid riskifondide keskmine tootlus oli sellest alla poole. Kahe aasta jooksul võtsid investorid kõige rohkem riskifondidest raha välja eelmise aasta detsembris.

RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Ma arvan, et ollakse ikka kartlikud, kuigi me oleme tegemas uusi tippe. anonüümseks jääda soovitud riskifondi juht

KREEKA

Fondid noolivad Kreeka aktsiaid

Kreeka suurim laenuandja National Bank of Greece teates kolmapäeval, et Kanada investeerimisfond Fairfax Holdings on huvitatud pangas osaluse ostmisest, kirjutas Reuters.

Rahvusvahelise laenuabi tingimuste järgi peavad Kreeka neli suurimat laenuandjat kapitali täiendamiseks emiteerima aprilli lõpuks uusi aktsiaid.

Euroopa Liit ja Rahvusvaheline Valuutafond on pankadesse investeerimiseks pannud kõrvale 27,5 miljardit eurot. Kuid erasektorilt oodatakse vähemalt 10 protsenti kaasamist, vastasel juhul pangad riigistatakse.

NBG ütles, et Fairfax oli nende seas, kes on avaldanud huvi aktsiate ostmise vastu.

Fairfaxi juht on investeerimisguru Prem Watsa, keda peetakse Kanada Warren Buffettiks. Pärast 1985. aastat, kui Watsa Fairfaxi juhiks sai, on ta investeerimismaastikul laialdast tuntust saanud. Watsa on panustanud näiteks USA eluase-meturu vastu ning teeninud sellega suuri kasumeid. Eelmisel aastal investeeris ta ka Blackberry nutitelefoni tootjasse ning talle kuulub seal 9,9protsendiline osalus.

EURO

Euro läheneb murdepunktile

Briti nael ja jeen on viimasel ajal saanud palju tähelepanu kiire languse järel, kuid on aeg suunata pilk eurole, kirjutas CNBC.

Analüüsiväljaande Andrewbusch.comi omanik Andrew Busch usub, et euro läheneb murdepunktile. "Läheneb euro 200 päeva libisevale keskmisele, mis asub 1,2865 dollaril. Kui lange-met seal läbi, kukume veel 200 punkti. Ma arvan, et euro jõuab naelale ja jeenile järele ning euro-jeeni paar satub surve alla."

Busch müüb eurot dollari vastu ning soovib eurot müüa 1,3050-lt, seada stopporder 1,3150-le ning kasumi võtmise order 1,2650-le.

Busch ootab Itaalia parlamendi 15. märtsi tulemusi, kus üritatakse moodustada uus valitsus. Ta usub, et see ei õnnestu. Dollar näeb tema hinnangul praegu "päris hea välja".

LANGEJAD

Amazon.com

267,39 USD

-2,80%

SAF Tehnika

1,07 LVL

-2,73%

Comptel OYJ

0,38 EUR

-2,56%

Volkswagen AG

156,15 EUR

-2,13%

Merck & Co.

43,67 USD

-2,03%

Carnival Corp.

35,05 USD

-1,85%

Kahjumis Itaalia pankadel ei ole enam lubatud dividende maksta.

9. mail Tallinnas

Kogu tõde müügist

prof Petri Parvineni koolitus Eestis

hämmastav müügiteadus • värsked uuringud • uued müügitrendid • faktid ja näited

Info ja registreerimine: www.bestsales.ee, aira.tammemae@aripaev.ee, tel 667 0411

Hind alates 99 eurot (käibemaksuga 118.80)

